

20. ČÍSLO / VI. ROČNÍK

6,- Kč (7,- Sk)

17. KVĚTNA 1998

Z obsahu:

Maria – Matka

Jan Pavel II. při
generální audienci
28. dubna 1998

– strana 2 –

Nanebevstoupení a seslání Ducha svatého

Podle katecheze
Jana Pavla II.
z roku 1989

– strana 4 –

»Místo odpočinku«

Izraelští archeologové
z Institutu pro
starověké památky
odkryli mezi Jeruzalémem
a Betlémem
zbytky byzantské
baziliky...

– strana 5 –

Hitler a církev

Stefano M. Paci

– strana 7 –

Jen kauza »Groer«?

– strana 8 –

Dopis nemocným – květen 1998

– strana 9 –

Kdo plní roli svaté Moniky na cestě k víře?

– strana 12 –

Maria – Matka

Maria a Velké jubileum

Tim, že jubileum obrací náš pohled ke Kristu, vybízí nás, abychom se zadívali také na Pannu Marii. Nemůžeme oddělovat Syna od Matky, protože k Ježíšově osobní totožnosti patří, že se narodil z Marie Panny. Připomíná to např. Tertulián, když tvrdí: »Je třeba věřit v jediného Boha Všemohoucího a Stvořitele světa a v jeho Syna Ježíše Krista, narozeného z Panny Marie« (De virg. vel. 1.,3).

Panna Maria byla jako Matka první lidskou bytostí, která se radovala z narození, jež znamenalo nové údobí náboženských dějin lidstva. Z andělova poselství se dověděla o mimořádném osudu, který je vyhrazen Dítěti v plánu spásy. Mariina radost tak vstupuje do kořenů všech budoucích jubileí. **V jejím mateřském srdci se tedy připravovalo také jubileum, na jehož oslavu se chystáme.** Proto musí svatá Panna tak říkajíc »prostupovat« všechna témata, která probíráme v průběhu celé přípravy (srov. Ter. mil. adv. 43). Naše jubileum má být účastí na její radosti.

Maria v plánu spásy

Neoddělitelnost Krista a Marie vychází ze svrchované vůle Otce jako součást naplňování plánu spásy. Jak říká sv. Pavel, *když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy* (Gal 4,4).

Otec chtěl pro svého vtěleného Syna matku, aby se tak narodil opravdu lidským způsobem. Zároveň chtěl, aby to byla mat-

světí, že překážku překoná svým působením Duch svatý, vysloví svůj souhlas.

Hle, jsem služebnice Páně. Ať se mi stane podle tvého slova (Lk 1,38). Toto Mariino ztotožnění s Božím plánem mělo nesmírný dopad na celou budoucnost lidstva. Můžeme říci, že ANO vyslovené ve chvíli zvěstování změnilo tvář světa. Bylo to ANO k příchodu toho, který měl osvobodit lidi z otroctví hříchu a dát jim božský život milosti. Tímto ANO mladé nazaretské dívky byla pro celý vesmír otevřena šťastná budoucnost.

Jak úchvatná je to událost! Chvála, která vytryskne z Alžbětina srdce při návštěvě, může dobře vyjadřovat jásos celého lidstva: *Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého!* (Lk 1,42)

Od okamžiku Mariina souhlasu se usku-tečňuje tajemství vtělení. Boží Syn vstupuje do našeho světa a začíná žít jako člověk, i když zůstává plně Bohem. Od té chvíle se Maria stává Matkou Boží.

Maria – Bohorodička

Je to ten nejvyšší titul, jaký je možno dát nějakému tvor. Je naprosto oprávněný u Panny Marie, protože je to Matka, která je Matkou osoby Syna v plnosti jeho lidské přirozenosti. Maria je Matkou Boží, neboť je Matkou Syna, který je Bůh, i když toto její mateřství je vymezeno v rámci tajemství vtělení.

Právě toto povědomí způsobilo, že v srdci a na rtech křesťanů rozkvétá již od 3. století titul Theotokos – Bohorodička. Nejstarší modlitba k Marii⁽¹⁾ pochází z Egypta a prosí o její ochranu v těžkých chvílích a vyzývá ji jako *Boží Rodičku*.

Když v pozdějších dobách někteří popírali oprávněnost tohoto titulu, efeský koncil v r. 431 jej slavnostně potvrdil a jeho pravdivost se uplatňuje v jazyku církevního učení a také v modlitbách.

Maria – Kristův dar z kříže

Božským mateřstvím otevřela Maria dokořán své srdce Kristu a v něm celému lidstvu. Mariina naprostá oddanost dílu jejího Syna se projevuje především její účastí na jeho oběti. Podle Janova svědectví *Ježíšova Matka stála pod křížem*

(J 19,25). Spojila se tedy se vším utrpením, které sužovalo Krista. Měla podíl na velkodušné nabídce jeho oběti za spásu lidstva.

Tato účast na Kristově oběti vytvořila v Marii nové mateřství. Ona, která trpěla za všechny lidi, stala se tak Matkou všech lidí. **Toto nové mateřství vyhlásil sám Ježíš**, když jí řekl z výše kříže: *Ženo, to je tvůj syn* (J 19,26). Maria tak byla ustanovena za matku milovaného učedníka a podle Ježíšova úmyslu za matku každého učedníka, každého křesťana.

Toto všeobecné Mariino mateřství, určené k tomu, aby podporovalo život podle Ducha, je **vrcholným darem ukřižovaného Krista lidstvu**. Milovanému učedníkovi Ježíš řekl: *To je tvá matka*. V tu hodinu ji *ten učedník vzal k sobě* (J 19,27), či lépe řečeno, mezi to nejdražší, co má, mezi vzácné dary, které mu zanechal ukřižovaný Mistr.

Slova *to je tvá matka* jsou adresována každému z nás. Je to pro nás výzva, abychom **milovali Marii tak, jak ji miloval Kristus**, abychom ji přijali do svého života jako svou Matku a dovolili jí, aby nás vedla po cestách Ducha svatého.

Podle Bolletino Vaticano, mezititulky a zvýraznění redakce Světla

⁽¹⁾ »Pod ochranu tvou«

ka panenská na znamení božského synovství dítěte.

Aby uskutečnil toto mateřství, požádal Otec Marii o souhlas. A tak jí anděl předložil božský plán a čekal odpověď, která měla vzejít z její svobodné vůle. To jasně vyplývá z vyprávění o zvěstování, v němž se zdůrazňuje, že Maria nejdříve položila otázku, ze které vysvítá, že **měla v úmyslu uchovat si panenství**. Když jí anděl vy-

Pramen pokoje

Zamyšlení v duchu liturgie dnešní neděle

Duch svatý vám připomene všechno, co jsem vám řekl já

V dnešní vstupní modlitbě prosíš spolu s celou Církví o milost, abys *radostné dni zmrtvýchvstání slavila opravdově*. Co to znamená? *Velikonoční památka se má trvale projevat v tvých skutcích.*⁽¹⁾ Očisti své srdce a svou mysl, abys mohla v hojnosti nabrat z darů dnešní liturgie. Pán ti chce ukázat, jak velice souvisí tvá radost a tvůj pokoj s tím, co děláš a jak to děláš.

Proč je tvoje srdce stále tak neklidné, roztěkané, proč tak často podléhá strachu? Všechna tato nejistota je důsledkem neochoty udělat rozhodující krok. Tvé srdce stále ještě osciluje mezi sebezalíbením, které je vrtkavé, a spolehlivým základem, kterým je Pán. Děláš si stále starosti, jak bys po svém projevila Ježíši svou lásku. Myslíš, že je třeba začít s něčím mimořádným, aby se ti dostavil pocit hlubokého uspokojení. Proč se tolik snažíš sama objevit něco svého, když ti Ježíš již dávno ukazuje svou spolehlivou cestu? Ta se liší od toho, co hledáš, v tom, že je docela prostá a jednoduchá. Co tedy od tebe chce? *Kdo mě miluje, zachovává mé slovo*. Lásky není v něčem, co přináší hluboké citové prožitky, ale v důslednosti, s jakou zachováváš v každodenní všednosti Ježíšova přikázání. Hledáš-li něco víc, vystavuješ se nebezpečí, že nehledáš jeho, ale sebe.

Poslechni si pozorně, proč je tak důležité projevovat svou lásku právě tímto způsobem. Ježíšovo slovo se neřídí tím, co se líbí lidem a co jim vyhovuje nebo lichoť: v jeho slově je obsažena vůle samého Otce. Máš-li zapomenout na sebe, neznamená to, že budeš v něčem zkrácena, Bůh přece má na mysli jediné tvé nejvyšší dobro. Boží láska nic jiného nesleduje. Právě tím, že zachováváš Ježíšova slova, otevíráš se nejvyššímu dobru: vytváříš v sobě prostředí, ve kterém může přebývat sám Bůh.

Bůh chtěl od počátku přebývat s člověkem, ale jeho tvor znemožnil tento vznešený Boží záměr tím, že se zachoval podle svého. Tam, kde se vrcholem a cílem stává jen sám člověk, vzniká příliš nízký profil a pro Boha nezbývá místo. Ale Bůh se nevzdává. Ježíš, věčné Otcovo Slovo, sestoupil, aby nám vrátil ztracené místo v Boží společnosti. Proto je tak důležité vymanit se z přizemní malosti, kterou jsme si sami usmysleli, vrátit se k tomu, co je

Boží, poznat Boží slovo, hledat s pečlivostí a radostně přijmout, co chce Bůh. Prává a věrná láska k Ježíši, *zachování jeho slova* ti natolik vtiskne jeho podobu, že si tě Otec zamiluje láskou, jakou miluje svého Syna, a přijde spolu s ním, aby si *u tebe vybudovali svůj příbytek*.

Ježíši na tom nesmímě záleží. Jeho laskavá starostlivost jde tak daleko, že ti posílá svého svatého Ducha, aby ti *připomněl všechno, co sám řekl*. Potřebuješ přece s jistotou rozpoznávat Ježíšovo slovo. Chceš vědět, kde a jak se můžeš s ním setkat? Jdi s Pavlem a Barnabášem na první apoštolský sněm v Jeruzalémě a zde uvidíš názorně, jak Ježíšovi učedníci od samého počátku rozuměli Ježíšovu příslibení. V antiošské církevní obci vzniklo vážné nebezpečí, že Boží slovo bude zaměněno se slovem lidským. Kdo jiný může tento spor rozhodnout, ne-li ten, kterého posílá Otec, aby *nás všemu naučil a všechno nám připomněl*. Tady jsi svědkem toho, že Duch svatý skutečně promlouvá, a to především v apoštolské *jednomyslnosti* těch, kteří *mají pověření*.

Pokloň se Pánu a poděkuj za pevnou záruku, jakou máš v drahocenné a nenahraditelné instituci apoštolského učitelského úřadu. Není to lidská instituce, nýbrž božské ustanovení, které má své kořeny až v nebeském *Jeruzalému*. Jen se přenes s Janem *na vysokou horu* a prohlédni si *v září Boží vznešenosti* jeho brány a hradby. Co tvoří jejich základ? *Dvanáct kamenů a každý z nich nese jméno jednoho z dvanácti Beránkových apoštolů*. Skrze ně a jejich nástupce *spojené s Beránkem* poznáváš to, co je vůle Boží a co je bezpečnou cestou k nebeskému městu. Cítíš při této úžasné podívané, jak malicherné a marné by bylo opírat se dále pouze o sebe, o třtinu, jakou je člověk? Nyní víš, na koho se máš spolehnout. Nikdo jiný ti nemůže zaručit to, co ti nabízí Ježíš: *Zanechávám vám svůj pokoj, ne jako dávám svět, já vám dávám!* Opřít se o Ježíše v jeho Duchem svatým zaručeném slovu znamená najít spolehlivý a trvalý základ pokoje. Vyroč tedy ze sebe, udělej v sobě místo pro Boží příbytek, aby z tvé proměny a z **tvého pokoje** bylo zřejmé, že ti Pán *ukázal svou jasnou tvář*, a všude tam, kde jsi, mohou lidé pociťovat jeho blízkost. Tak budou *poznávat, jak zachraňuje, budou se radovat, že spravedlivě soudí a lidi na zemi řídí. Ať jej cítí všechny končiny země!*⁽²⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Vstupní modlitba.

⁽²⁾ srov. resp. žalm 67

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 15,1-2.22-29

Někteří lidé přišli z Judska (do Antiochie) a poučovali bratry: „Nedáte-li se podle mojišského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma. Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barnabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní:

„Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráčeným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popletli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy nyní jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně. Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví.“

2. čtení – Zj 21,10-14.22-23

Anděl mě přenesl v duchu na velikou a vysokou horu a ukázal mi Svaté město, Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností. Jiskřilo jako nejzářnější kámen, jako křišťálově průhledný jaspis. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami, na nich dvanáct andělů a jména nadepsaná na nich jsou jména dvanácti izraelských kmenů. Tři brány ležely k východu, tři brány k severu, tři brány k jihu a tři brány k západu. Městské hradby mají jako základ dvanáct kamenů a na nich dvanáct jmen dvanácti Beránkových apoštolů.

Chrám jsem v něm však nespátřil, neboť Pán Bůh vševládny a Beránek – to je jeho chrám. A toto město nemá zapotřebí ani slunečního, ani měsíčního světla, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.

Evangelium – Jan 14,23-29

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho

Pokračování na str. 6

Nanebevstoupení a seslání Ducha svatého

V úvodu Skutků apoštolských od sv. Lukáše čteme slova, která popisují podobným způsobem Kristovo nanebevstoupení: *Po svém utrpení jim (apoštolům) poskytli mnoho důkazů, že žije: po čtyřicet dní se jim zjevoval a mluvil o Božím království* (Sk 1,3).

Tento text nám poskytuje časový údaj o nanebevstoupení: čtyřicet dní po zmrtvýchvstání. V biblické symbolice znamená číslo čtyřicet takový časový úsek, který je potřebný pro dosažení určitého cíle. Ježíš se zdržoval čtyřicet dní na poušti, než zahájil svou veřejnou činnost, a nyní se čtyřicet dní zjevuje, než definitivně vystoupí na nebesa. Čas zmrtvýchvstání Krista patří nepochybně do jiného řádu než náš čas. Zmrtvýchvstalý je již ve věčném Nyní, které nezná žádné po sobě jdoucí události. Ale protože stále ještě působí ve světě, vyučuje učedníky a klade počátky své Církeve, transcendentní Nyní se vlévá do pozemského času lidí a z lásky se mu ještě jednou přizpůsobuje.

Tak se ještě více vztahuje tajemství vztahu mezi časem a věčností na pobyt vzkříšeného Krista na této zemi. V tomto tajemství však neřeší svou přítomnost v čase a prostoru, nýbrž pozvedá do roviny věčných hodnot to, co koná, říká, čeho se dotýká, co ustanovuje a co nařizuje: jedním slovem Církev. Proto znovu říkáme *Credo*, aniž bychom se vyhýbali té skutečnosti, o které mluví sv. Lukáš. Jistě, když Ježíš vystoupil na nebesa, byla tím zrušena koexistence a přemostění mezi věčným Nyní a pozemským časem. Zůstal jen čas Církeve putující dějinami. Kristova přítomnost je nyní neviditelná a »nadčasová« stejně jako působení Ducha svatého v lidských srdcích.

Podle Skutků apoštolských Ježíš *vystoupil na nebesa* (Sk 1,2) na hoře Olivové (srov. Sk 1,12), protože právě odtamtud se apoštolové vrátili do Jeruzaléma po nanebevstoupení. Ale dříve než se to stalo, dal jim Ježíš poslední pokyny: např. jim přikázal, aby neodcházeli z Jeruzaléma, ale čekali *na Otcovo zaslíbení, které jste ode mne slyšeli* (Sk 1,4n). Otcovo zaslíbení byl příchod Ducha svatého: *...budete pokřtěni Duchem svatým* (Sk 1,5). *Dostanete moc Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mými svědky* (Sk 1,8). *A když to pověděl, byl před jejich zraky vyzdvižen a oblak jim ho vzal z očí* (Sk 1,9). Olivová hora, která byla místem jeho smrtelné úzkosti v Getsemanské zahradě, byla nyní místem posledního kontaktu mezi Zmrtvýchvstalým a malou družinou jeho učedníků v okamžiku nanebevstoupení. Tak se naplňuje to, co Ježíš předpověděl, když řekl, že sešle Ducha svatého, jehož působením se tato malá družina stane Církví a nastoupí svou cestu dějinami. Nanebevstoupení je tedy poslední událostí života a působení Krista na zemi. Letnice jsou prvním dnem života a dějin *těla Kristova, tj. Církeve* (srov. Kol 1,24). To je základní význam skutečnosti nanebevstoupení, kromě těch zvláštních okolností, za nichž se to stalo, a kromě rámce biblické symboliky, v němž je možno o ní rozjímat.

Podle Lukáše byl Ježíš *před jejich zraky vyzdvižen a oblak jim ho vzal z očí* (Sk 1,9). V tomto textu jsou obsaženy dva podstatné momenty: *byl vyzdvižen* – (povyšení a oslavení) a *oblak jim ho vzal z očí* (vstup do tajemství). *Byl vyzdvižen*. Těmito slovy, která odpovídají smysluplné a duchovní zkušenosti apoštolů, je

označen pohyb směrem vzhůru, přechod ze země do nebe především jako znamení jiného pozdvižení: Kristus odchází do slávy Otcovy. Hlavní smysl nanebevstoupení je právě tento: že Zmrtvýchvstalý vstoupil do nebeského styku s Bohem. To označuje *mrak*, biblické znamení Boží přítomnosti. Kristus mizí z očí učedníků a vstupuje do transcendentní sféry neviditelného Boha.

I poslední věta potvrzuje význam tajemství nanebevstoupení Ježíše Krista. *On vyšel od Otce, přišel na svět, nyní opouští svět a opět jde k Otci* (srov. J 16,28). V tomto návratu k Otci je pozdvižení po *Boží pravici*, tj. uskutečnění mesiášské pravdy obsažené již ve Starém zákoně. Když nám tedy evangelista Marek říká: *Ježíš, Pán, byl vzat do nebe a sedí po pravici Boží* (Mk 16,19), zaznívá v těchto slovech *rčení Hospodinovo* podle žalmu: *Řekl Hospodin mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnoží tvým nohám.* (Ž 110,1). *Sedět po Boží pravici* znamená mít účast v jeho královské moci a božské důstojnosti. Ježíš předpověděl: *Uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici a přichází v nebeských oblacích* (Mk 14,62). Lukáš zase píše: *Od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemohoucího Boha* (Lk 22,69). Ve stejném smyslu vidí

první mučedník jáhen Štěpán Krista v okamžiku své smrti: *Vidím nebesa otevřená a Syna člověka, jak stojí po Boží pravici* (Sk 7,56). Toto pojetí bylo tedy v prvních křesťanských obcích zakořeněno a rozšířeno jako výraz královské vlády, kterou Ježíš nanebevstoupením získal.

Tutéž pravdu o Ježíši Kristu vyjadřuje apoštol Pavel, když píše v listě Římanům: *Ježíš Kristus přece zemřel, ano i z mrtvých vstal, je po Boží pravici a přimlouvá se za nás* (Řím 8,34). V listě ke Koloským píše: *Jste s Kristem vzkříšení. Proto usilujte o to, co je z nebe, kde Kristus sedí po Boží pravici* (Kol 3,1; srov. Ef 1,20). Apoštol Petr hlásá, že Kristus se odebral do nebe, je po Boží pravici a jsou mu podřízeni andělé, mocnosti i síly (1 Pt 3,22).

Když se v první řeči o Letnicích ujal slova, mluví tentýž apoštol Petr o Kristu, který *byl povýšen po Boží pravici, od Otce přijal slíbeného Ducha svatého a vylil ho, jak vidíte a slyšíte* (Sk 2,33; srov. Sk 5,31). Zde se objevuje nový prvek nanebevstoupení a královské moci Kristovy ve vztahu k Duchu svatému. Přemýšlejme o tom chvíli. V apoštolském vyznání víry je nanebevstoupení a povýšení Mesiáše do Otcova království spojeno: *vstoupil na nebesa, sedí po pravici Otce*. To znamená začátek

Mesiášova království, ve kterém se naplňuje prorocká vize z knihy Daniel: *Byla mu dána vláda, čest a království. Musí mu sloužit všechny národy a všechny jazyky. Jeho vláda je věčné, nepomíjející panství. Jeho království nikdy nepomine* (Dan 7, 14). Petrova letniční řeč nám ukazuje, že v očích apoštolů v souvislosti s Novým zákonem je Kristovo povýšení na Boží pravici spojeno především s příchodem Ducha svatého. Slova Petrova vyjadřují přesvědčení apoštolů, že Ježíš svým nanebevstoupením *přijal od Otce Ducha svatého*, aby jej vylil, jak slíbil.

Petrova řeč také ukazuje na to, že v přesvědčení apoštolů získala teprve sesláním Ducha svatého svou konečnou jistotu vize tohoto království, které Ježíš Kristus od počátku hlásal a o kterém mluvil po svém zmrtvýchvstání (srov. Sk 1, 3). Ještě tehdy se ho ptali jeho posluchači na obnovení izraelského království (srov. Sk 1, 6), tak silně bylo v jejich chápání zakořeněno časově podmíněné chápání mesiášského poslání. Teprve když *silou Ducha* pochopili pravdu, stali se *svědky Krista* a jeho mesiášského království, které našlo své uskutečnění, když se *posadil po Otcově pravici*. Ve vykupitelské Boží ekonomii existuje spojení mezi Kristovým povýšením a sesláním Ducha svatého na apoštoly. Od tohoto okamžiku se apoštolové stávají svědky království, jemuž nebude konce. V této perspektivě nabývají pravého významu slova, která slyšeli po Kristově nanebevstoupení: *Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde zase právě tak, jak jste jej viděli odcházet do nebe* (Sk 1, 11). Je to zvěstování závěrečného a konečného naplnění, které nastane, až se v síle Ducha Kristova naplní v dějinách celý božský plán.

Přel. -Iš-

»Místo odpočinku«

Izraelští archeologové z Institutu pro starověké památky odkryli mezi Jeruzalémem a Betlémem zbytky byzantské baziliky. Tento objev potvrdil starou tradici, kterou církev uchovávala od prvních století. Bazilika se nacházela asi pět kilometrů od Betléma nad balvanem, na kterém Matka Boží odpočívala při ohlášení porodních bolestí.

Když izraelské buldozery před čtyřmi lety rozšiřovaly cestu vedoucí z Jeruzaléma do Betléma, narazily na mozaiku a zbytek staré byzantské baziliky. Později se bagry opět vrátily a prováděly hloubení příkopu pro vodovod do nových izraelských sídlišť, která jsou kamenem úrazu při současných mírových jednáních. Ukázalo se, že se v těchto místech jedná o jinou záležitost než o územní spory, totiž o případ mladé rodičky, jejího snoubence a Dítěte, které se právě již mělo narodit, když na příkaz římského císaře musela putovat na oslu ze vzdálené Galileje do Betléma a za chladné noci nenašla nikde přístřeší, tedy s událostí, která má z celosvětového hlediska daleko větší význam než současné události.

Vykopávky, které pak izraelský institut zahájil zde nedaleko Betléma, odkryly zbytky byzantské baziliky »Kathisma«. Tento nález potvrdil starou tradici, kterou Církev uchovávala a rozvíjela od prvních staletí. Také první poutníci, kteří kdysi přicházeli do Palestiny, aby navštívili Svatou zemi, zmiňovali se o tomto místě ve svých zprávách. Řecký výraz »kathisma« znamená totéž co »sedadlo«. Podle jednoznačných svědectví dávných pramenů postavili Byzantinci pět kilometrů od Betléma baziliku nad vyčnívající skálou, na které si Matka Boží odpočinula při projevu bolestí, než dorazila do Betléma. Archeologové našli uprostřed osmiúhelníkového půdorysu baziliky skalní balvan, který lehce vystupuje nad okolní úroveň.

Určitá stopa příběhu spojeného s tímto místem je dodnes

obsažena v jeho arabském názvu: »Bir-el Quadismu« (studna odpočinku) který poukazuje na řecké »kathisma«. Ale také historické a literární prameny podobně jako liturgická tradice poukazují na to, že křesťanské společenství na tuto navýsost lidskou událost myslelo i ve své liturgii: připomínali si krátkou zastávku na posilnění unavené rodičky a jejího snoubence krátce před porodem Syna věčného Otce.

Matoušův a Lukášův zápis o narození Ježíše Krista se o odpočinku Matky Boží nezmiňují. Jakubovo protoevangelium, cenný židovsko-křesťanský pramen z druhého století, které výrazně ovlivnilo liturgii, umění a zbožnost především křesťanských společenství Orientu, o tomto odpočinku výslovně hovoří. Apokryfní evangelia přinášejí bohatší a podrobnější líčení událostí ze života Ježíše a svaté Rodiny než spisy Nového zákona, které se omezují na stručné zprávy a připomínky. Mezi kanonickými a apokryfními evangelii je podobný rozdíl jako mezi pamětí a zvědavostí. Prostý věřící ví ze své zkušenosti, že touze srdce odpovídá jedině paměť: *Jesu dulcis memoria dans vera cordis gaudia*.

Vedle vyprávění, která jsou plodem fantazie a dokonce bludných smyšlenek, jaká tvoří základ gnostických evangelií, obsahují apokryfní spisy také skutečné a autentické prvky staré tradice a křesťanského podání. Dokladem toho je skutečnost, že některé aspekty Ježíšova a Mariina života, které jsou předmětem liturgických oslav, se často zakládají na úda-

jích apokryfů. Tak např. jména rodičů Panny Marie – Joachyma a Anny, jejichž svátek se slaví 26. července, představení Panny Marie v chrámě (21. listopadu), jména tří mudrců a jména zločinců ukřižovaných spolu s Kristem (Dismas a Gestas) jsou známa pouze z apokryfních evangelií.

Ani vyprávění o cestě Panny Marie a sv. Josefa v Jakubově protoevangelii neodporují odkazům v Matoušově a Lukášově evangelii, nýbrž jen doplňují další podrobnosti: *Když vyšel rozkaz od císaře Augusta, aby se všichni obyvatelé Judska dali zapsat v Betlémě do seznamů... osedlal Josef osla, posadil Marii do sedla... Když byli tři míle od Betléma, ohlédl se Josef. Když viděl, jak je smutná, řekl sám sobě: „Asi se cítí zle kvůli dítěti ve svém lůně“...*

Již v době Justina a Origena se pokládalo za jisté, že místem narození Krista byl Betlém. Jeruzalémská církev slavila ve své liturgii od počátku památku odpočinku a posilnění Marie a Josefa a situovala je na místo vzdálené tři míle od Betléma. V nejstarším jeruzalémském liturgickém kalendáři je tento svátek uveden.

V arménském lekcionáři z Jeruzaléma, který pochází z prvních desetiletí pátého století, najdeme rovněž starý seznam liturgických svátků z Jeruzaléma a svatých míst Kristova života, ve kterém je uveden den, čtení a rezponziální žalm tohoto svátku. V lekcionáři je

Pokračování na str. 6

uvedeno místo tři míle od Betléma, jehož památku slaví jeruzalémská církev ke cti Panny Marie 15. srpna. Mešní čtení toho svátku byla: Izaiášovo proctví: *Panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel* (Iz 7, 10–16), úryvek z listu ke Galatským *Boží Syn narozený z ženy* (Gal 3, 29–4, 7) a Lukášova zpráva o cestě Marie a Josefa z Nazareta do Betléma (Lk 2, 1–7). Responzoriální žalmy mezi čteními odpovídají představě odpočinku Marie posazením na skále, totiž žalm 132 *to je místo mého odpočinku ...* a žalm 110 *Řekl Pán mému Pánu, sed' po mé pravici ...*

Když pak byl v pátém století ustanoven svátek Zesnutí Panny Marie, resp. Nanebevzetí Panny Marie a slaven ve svatyni v zahradě Getsemanské 15. srpna, byl svátek Kathisma přeložen na 13. srpna. V gregoriánském kalendáři Palestiny, který byl až do desátého století součástí arménského kalendáře a v nepodstatnějších rysech zachycuje předbyzantské jeruzalémské kanonarium, je dvakrát uvedena oslava místa kathisma tři míle od Betléma: 13. srpna jako svátek Matky Boží a podruhé 2. prosince jako svátek posvěcení chrámu zřízeného na tomto místě, kde si Matka Boží odpočinula. Z toho je zřejmé, že již tehdy stál chrám zasvěcený této památce.

První literární pramen, který potvrzuje existenci chrámu »Kathisma«, je *Život svatého Theodosia Koinobity*. Jeho životopisec Teodorus z Petry píše ve své zprávě z r. 450, že sv. Theodosius opustil Kapadocii a odebral se do Jeruzaléma: „Na radu svého mistra navštívil také úctyhodné místo zvané »Kathisma«, které se nachází na cestě do Betléma. Doprovázela jej zbožná křesťanka jménem Hykélia. Byla to žena městského správce, později služebnice Kristova. Byla velmi bohatá na světskou slávu, ale ještě bohatší skrze svatý život podle naše-

ho Pána Ježíše Krista. Říká se, že to byla ona, která za časů blahoslaveného života biskupa Juvenalia postavila na tomto místě chrám ke cti neposkvrněné Rodičky a vždy Panny Marie.“ Také Cyril ze Skythopole, další životopisec Theodosiův, se zmiňuje o »blahoslavené a svatě Hykélii, která dala postavit chrám na místě Kathisma«. Juvenalis byl biskupem v Jeruzalémě v letech 422–458. V té době se v r. 431 konal koncil v Efezu, který definoval, že Panna Maria je Matkou Boží (Theotokos). Byl tak vyvrácen Nestorův blud, který tento titul popíral. Po koncilu dal papež Sixtus III. zbudovat v Římě chrám Santa Maria Maggiore a na celém křesťanském světě začaly houfně vyrůstat mariánské chrámy. V Palestině křesťané věnovali zvýšenou pozornost místům spojeným s životem Panny Marie. Jedním z nich bylo také Kathisma. Byl to první chrám postavený v Palestině ke cti Panny Marie.

Desetikilometrový úsek mezi Jeruzalémem a Betlémem byl důležitou trasou poutníků. V jejich vzpomínkách a v itinerářích z těch dob se o Kathisma opakovaně hovoří. Tyto zmínky se však již nevyskytují v době, kdy Palestinu obsadili Arabové. Ve 12. století se opat Daniel zmiňuje o bazilice, kterou zbořili muslimové. V r. 1347 musely být zbytky chrámu ještě dosti patrné, protože o nich hovoří fráter Nicolà da Poggibonsi, který popisuje mozaikovou podlahu svatyně.

Františkánský archeolog Eugenio Alliata ze Stráže Svaté země říká: »Bylo by záhodno, aby se toto památné křesťanské místo nestalo obětí městského územního plánování a právně-územních sporů, které otrásají tímto jeruzalémským sektorem a které lze srovnat s těžkým zemětřesením.«

Podle Gianni Valente, L'Osservatore Romano

Mariánská pouť v Praze

První květnovou sobotu připutovali do Prahy poutníci z Čech a Moravy. Připojili se k Pražanům, aby si připomněli 80. výročí stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze.

Pouť začala v 10.00 hodin slavnou mší svatou v klášteře premonstrátů na Strahově, kterou celebroul opat Michael Josef Pojezdny. Ve své homilii připomněl roli Panny Marie v našem životě, roli mocné přimlůvkyně u Boha a láskyplné Matky. Zmínil se rovněž o úsilí o obnovení strženého Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí.

Po mši svaté si poutníci prohlédli výstavu, kterou ve spolupráci s řádem premonstrátů pořádá Společnost pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Výstava je umístěna v prostorách strahovského kláštera a bude otevřena až do 30. června 1998. Na výstavě zaujal všechny nově zhotovený model sloupu, obraz Panny Marie rynecké, první odlitek sochy Panny Marie, zhotovený pod vedením akademického sochaře Jana Bradny ve štukatérské dílně pana Líbala z forem pořízených dle originálních fragmentů sloupu z pražského lapidária.

Po shlédnutí výstavy vyšel z baziliky Panny Marie na Strahově průvod několika stovek poutníků k soše Panny Marie z exilu, daru našich krajanů osvo-

bozené vlasti. Po loretánské litanii a krátké promluvě se vydal průvod poutníků do sluncem zalité Prahy. Trasa vedla rozkvetlými stráněmi do kostela sv. Karla Boromejského pod Petřínem. Další zastávka byla u pražského Jezulátka u Panny Marie Vítězné. Poté průvod poutníků navštívil kostel Panny Marie pod řetězem řádu Maltézských rytířů. Pak pod vlajíci korouhvemi Panny Marie, svatého Václava a svatého Vojtěcha prošel průvod za zpěvu mariánských písní po Karlově mostě do kostela svatého Františka křížovníků s červenou hvězdou. Královskou cestou pak došli poutníci na Staroměstské náměstí, kde se shromáždili u základního kamene Mariánského sloupu, posvěceného v roce 1993. Po společné modlitbě a zpěvu mariánských písní vyzvali zástupci Společnosti k podpoře jejich úsilí o obnovu sloupu modlitbou, finančními dary nebo aktivním podílem na činnosti Společnosti. Vyzvali věřící a farní společenství ke konání poutí do Prahy v roce 80. výročí stržení sloupu, spojených s návštěvou výstavy na Strahově.

Pouť byla zakončena adorací před vystavenou Nejsvětější svátostí u Panny Marie před Týnem a závěrečným požehnáním. Pouť pořádá každoročně o první sobotě v měsíci květnu Národní rada sekulárního františkánského řádu, v novodobé historii již po sedmé. -pk-

Liturgická čtení – pokračování ze str. 3

bude milovat; a přijdeme k němu a učiníme si u něho přibytok. Kdo mě nemiluje, nezachováva moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: ‚Odcházím a zase k vám přijdu‘. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane.“

Hitler a církev

Stefano M. Paci

Berlín, květen 1939. Francouzský vyslanec v Německu píše zprávu pro svého ministra zahraničí. Stěžuje si na pronásledování Židů a prohlašuje, že další obětí budou katolíci.

»Po vyhlazení Židů přijdou na řadu katolíci.« Toto dramatické konstatování stojí v tajné zprávě z 30. května 1939, kterou krátce před vypuknutím druhé světové války poslal svému ministru zahraničí francouzský vyslanec v Německu. Tato zpráva byla uložena v sovětských archivech. Poprvé ji zveřejnil časopis 30giorni. Tohoto dokumentu se zmocnili nacisté, když v r. 1940 obsadili Paříž. Uložili jej v německém překladu do svých archivů, kterých se zmocnila Rudá armáda v r. 1945. Po rozpadu sovětského impéria dostaly se sovětské tajné archivy na světlo a osvětlily tak nejednu temnou stránku dějin.

P. Robert Graham, americký jezuita, vysvětluje: »Tato zpráva o katolících ve Třetí říši je nesmírně zajímavá.« Tento kněz zveřejnil 11 svazků *Akta a dokumenty Svatého stolce týkající se druhé světové války*, které jsou základem pro pochopení postoje Vatikánu v této době.

Francouzská zpráva, datovaná 3. května 1939, vznikla ve velmi pohnuté době, kdy Evropa stála tvář v tvář válečnému konfliktu. Tři měsíce předtím, 2. března, byl Pius XII. zvolen papežem. Den po své volbě při projevu ke kardinálskému sboru pronesl velkou modlitbu »za mír v těchto neklidných dobách.« 15. března vpochodovaly německé jednotky do Československa a den nato obsadily Prahu. Hitler triumfálně oznámil svému národu: »Československo přestalo existovat.« Několik dní poté přinutil Hitler Litvu k vydání území kolem Memelu a vyzval Polsko, aby mu odevzdalo Gdaňsk a území

mezi Německem a východním Pruskem. 17. března oznámil britský premiér Chamberlain, který zatím zastával politiku ústupků vůči Německu, že dále již není možné s Hitlerem jednat. Anglie se dohodla s Francií, že dalším anexím zabrání. 7. dubna vpadla Itálie do Albánie. 14. dubna podnikl konečně americký prezident Roosevelt naivní mírovou iniciativu. Vyzval Hitlera, aby v následujících deseti letech nenapadl žádnou z 31 zemí, které byly na listě uvedeny. Vážný pokus naopak podnikl Pius XII. O jeho iniciativě hovoří uvedený francouzský dokument. Rozhodl se pozvat pět mocností (Francii, Anglii, Německo, Polsko a Itálii) na mezinárodní mírovou konferenci, kde by se jednalo o existujících názorových rozporech. Diplomatické reakce rozličných zúčastněných stran na tuto iniciativu jsou uloženy ve vatikánských archivech.

1. května se setkal jezuita Pietro Tacchi Venturi v Palazzo Venezia v Římě s Mussolinim. Duce vyslechl vatikánské poselství a následující den odpověděl: »Papežova myšlenka se mi líbí. Pozvání, které jde bez výjimky na všech pět mocností, nemůže snad narazit na nepochopení a nelibost.« Povzbuzen touto reakcí Mussoliniho, napsal Pius XII. odpovědným politikům pěti velmocí. Na radu Mussoliniho pověřil svého nuncia v Berlíně Mons. Cesare Orseniga, aby osobně vyhledal Hitlera. K jejich setkání došlo 5. května v přítomnosti ministra zahraničí Joachima von Ribbentropa ve vůdcově rezidenci v Berchtesgadenu. 6. května informoval nuncius státního sekretáře kardinála Luigiho

Maglioneho o dlouhém a srdečném rozhovoru. Ve zprávě číslo 27234 píše: »Pan kancléř mi řekl, že jeho vztahy k Itálii jsou takové povahy, že nemůže dát odpověď, dokud se neseznámí s postojem pana Mussoliniho.« Hitler jej prý mimoto opakovaně ujistil, že sám za sebe »nevidí žádné nebezpečí války«. Během rozhovoru, který Orseniga označil za »přátelskou rozmluvu«, mluvil Hitler o »nutnosti pobývat také pravidelně uprostřed zeleně na horách a uvolnit se od náročného života ve velkých městech, zotavit se a načerpat nových sil« a doporučil, aby »při konferenci byl vyhrazen čas pro duchovní oddych představitelů států a vlád, kteří se cítí vyčerpaní«.

Nuncius, který nemohl tušit, že již za čtyři měsíce přepadnou německé oddíly Polsko a vypukne druhá světová válka, nerozpoznal ironii těchto slov. Francouzský vyslanec neopomenul zmínit se ve své zprávě, že Mons. Orsenigo se »z přijetí vůdcem vrátil s hlubokými dojmy a byl dlouho jeho podmanivou bytostí ovlivněn...«

Ale naděje Vatikánu se nesplnily. Den po schůzce Orseniga s Hitlerem setkal se Ribbentrop v Miláně se svým italským kolegou hrabětem Galeazzem Cianem. 9. května sdělil italský vyslanec u Svatého stolce kardinálu Maglioni jménem obou ministrů zahraničí lakonicky: »Děkujeme papeži za jeho iniciativu a prosíme jej, aby upustil od své výzvy k pěti mocnostem.« Tak pokus Pia XII. v posledním okamžiku svolat mírovou konferenci definitivně ztroskotál.

Francouzský vyslanec Coulondre hovoří ve své zprávě také o pronásledování, jakému je katolická církev v Německu vystavena, a také o odporu, na jaký nacisté u katolíků narážejí. Jako příklad uvádí v této souvislosti pastýřský list Konráda von Preysinga, který má »ton

V každém případě je život příliš složitý, než abychom se k němu postavili s chytře vymyšleným plánem na zlepšení a mohli mu definitivně a jednoznačně předepsat, jaký by měl být.

Edith Steinová

Dodržuj přesné plnění každodenních povinností. – Tato modlitba tě připravuje k jiným velkým a rozsáhlým pracím, o kterých sníš.

Josemaría Escrivá

výzvy k boji«, při čemž označil berlínského arcibiskupa za »nejhorlivějšího průkopníka katolicismu v Německu«.

»Církev v Německu pro jasnou opozici proti nacionálnímu socialismu strašlivě trpěla«, vysvětluje Pater Graham. »Hitler nenáviděl katolickou církev a Himmler ji označil za „mor“. Chtěli přivést národ zpět k pohanství, neboť v tom jsou kořeny germanismu. To byla strašlivá a krvavá výzva pro katolicismus na celém světě; boj, jehož rozměry dnešním historikům a veřejnosti často unikají. Francouzský vyslanec pochopil ještě před vypuknutím války s naprostou jasností: Říše má v úmyslu »vést nelítostný boj a násilně potlačit každý odpor a vést brutální pronásledování Církve.«

A přece se Piu XII. podařilo obezřetně a bez falešných kompromisů zavést jej na jinou cestu: byla to cesta »vnější rovnováhy«, která byla možná alespoň během války, kdy Hitler chtěl zmírnit vnitřní problémy v zemi.

Kdyby však válka neskončila porážkou nacismu, byla by se Coulondrova předpověď uskutečnila: po Židech by nejbližší další obětí byli katolíci. I když francouzský vyslanec nemohl vědět, jak strašlivou podobu měl dostat pojem »vyhlazení«: plánovitě a systematicky vyražďování celého národa.

30giorni 6/94

Jen kauza »Groer«?

To, co se nyní děje kolem katolické církve v Rakousku, vyvolává celou řadu otázek. Před třemi roky obvinil propuštěný učitel Josef Hartmann tehdejšího vídeňského arcibiskupa kardinála Groera z pedofilie. Groer se vzdal úřadu arcibiskupa a po nějakém čase odešel do opatství v Göttweigu. K tehdy ojedinělému hlasu se po třech letech přidali tři odpadlí řádoví kněží a jeden bývalý fráter, kteří byli před lety v tomto klášteře. Svatý stolec vyslal do Göttweigu zvláštní vizitaci, aby případ vyšetřila.

Již tři dni před vizitací, která měla vnést světlo do obvinění proti bývalému vídeňskému arcibiskupovi Hansu Hermannu Groerovi, obrátili se čtyři rakouští biskupové na veřejnost s předběžným odsouzením obviněného (Schönborn, Weber, Kapellari a Eger).

Svůj krok zdůvodnili tím, že dospěli k morální jistotě, že na obviněných P. Hermannu Groera něco pravdy je. Biskupové se zřejmě ocitli v časové tísní. Aféra, která začala již před třemi lety a která těžce zatěžuje rakouský církevní život, musí se sprovodit ze světa ještě před návštěvou papeže Jana Pavla II., která se chystá na letošní červen. Nicméně po tomto pro-

předmětem interpelace ministra spravedlnosti.

Spoluvina údajných postižených

Velmi přitěžující je otázka, proč se postižení a především svědkové neozvali v době, kdy bylo oznámeno, že opat Hermann bude jmenován vídeňským arcibiskupem. Nejpozději tehdy bylo povinností každého věřícího, především pak kleriků, aby odložili všechny rozpaky. Jestliže se tak nestalo, a oni byli skutečně obětí zneužití, nelze zprostit jmenované těžké odpovědnosti za současnou krizi. Naopak. Nesou obzvláště těžkou odpovědnost. Měli by být proto výslovně jmenováni. S politováním nutno konstatovat, že o této skutečnosti se biskupské prohlášení ani v nejmenším nezmiňuje, ačkoliv právě zde je klíč k dalším otázkám současného stavu církve v Rakousku.

Otřesená věrohodnost

Před každým kněžským svěcením, ba i před každým sňatkem je vyzvána obec věřících, aby sdělila, zda jí není známa nějaká překážka, která brání udělení kněžského svěcení nebo uzavření manželství. O to více to platí pro biskupský úřad. Jak to, že se nikdo v celém Rakousku nenašel, aby při Groerově jmenování ohlásil závažné podezření? Dnešní dodateční svědkové nechť si uvědomí, že jejich věrohodnost, ať už mají pravdu nebo ne, je vážně otřesena.

Církev dosud bývala a je také kuchyní na fámy. O lidských slabostech se velmi dobře ví a lidé je rádi vychutnávají. Zdá se neuvěřitelné, že by se právě o »slabostech« P. Hermannu nedostalo do oběhu vůbec nic, co by kritické pozorovatele zaujalo. Odkud najednou taková náhlá citlivost po 20–30 letech? Copak zasvěcení teprve dnes objevili své svědomí, a když, tak v čich službách tak čini?

Potlesk z falešné strany

Ale ještě další rozpor visí ve vzduchu. Prohlášení čtyř biskupů velice přivítala iniciativa »Církev, to jsme my«. Je to iniciativa, která požaduje zrušení celibátu, svěcení žen a uvolnění sexuální morálky. Najednou se pohoršuje nad sexuálním životem vysokého duchovního. Jak to všechno uvést na společného jmenovatele, je zřejmě tajemstvím této »iniciativy«. Za celým rumrajem různých vyjádření se zřejmě skrývají jiné záměry.

Biskupové citují Kristova slova: »Pravda vás osvobodí.« Ale pravda je nedělitelná. Není možno sexualitu vyloučit z celého života, tj. z celého církevního života. Problém Církve v Rakousku je, jak napsal Jan Pavel II. před časem rakouským biskupům, **v zesvětštění (seklarizaci) a přejímání světského smýšlení a životního způsobu.** To platí stále i dnes.

Mobbing?

Destruktivním prvkem v dnešním hospodářském životě i ve společnosti je tzv. mobbing. To znamená vytlačení konkurentů nebo nepohodlných spolupracovníků z podniku nebo z místa. Církev, která převzala již tolik ze světského stylu, není daleko od toho, aby si vypůjčila i mobbing. Tento prostředek se ukazuje účinný i v Církvi, jak je zřejmé z osudu některých biskupů. Naskytá se tedy otázka, zda i Hans Her-

Bývalý fráter Leopold Pfisterer

mann Groer není obětí podobných praktik.

Dr. Hans Hermann Groer poskytl 8. dubna 1995 listu *Kronen-Zeitung* toto prohlášení: »V důsledku bolestné zkušenosti ustavičného znevažování a porušování základních podmínek pro vzájemné soužití cítím povinnost prohlásit toto: Na široké frontě stupňované útoky proti mně zneklidňují a ohrožují mnoho dobře smýšlejících věřících a vyvolávají neklid a pochybnosti také v církvi. Proto cítím povinnost odmítnout obsah a druh pomluv a kritik namířených proti mně.«

14. dubna 1998 uveřejnila apoštolská nunciatura ve Vídni toto Groerovo prohlášení: »V posledních třech letech se objevila početná a často neopodstatněná tvrzení týkající se mé osoby. Pokud jsem se obtížil nějakou vinou, prosím Boha i lidi za odpuštění. Jsem samozřejmě ochoten vyhovět prosbě Svatého otce a opustit dosavadní oblast působení.«

O obviněných samotných apoštolský nuncius Mons. Squicciarini prohlásil: »Tato obvinění není možno dokázat. Je možno pouze postavit tvrzení proti tvrzení. Kdo to může posoudit?«

Možná bylo chybou Groerovou, že po odchodu z arcibiskupského stolce se vrátil na opatství. To muselo mít nutně za následek, že někdo se cítil odstaven na druhou kolej. V minulých stoletích platilo

Kardinál Schönborn a kardinál Groer při setkání v Římě

hlášení zůstává mnoho nesrovnalostí, a to vyvolává obavy, že celá věc zdaleka neskončí. Proti prohlášení biskupů vystoupila skupina katolických právníků a intelektuálů i některých prelátů. Podle jejich názoru došlo v prohlášení čtyř biskupů k závažnému porušení nejen církevního, ale i občanského práva. Celá kauza znepokojila vážně i poslance parlamentu a stala se

Dopis nemocným – květen 1998

Drazí nemocní!

Pro tento měsíc květen Vám posílám meditaci před ikonou Matky Boží, aby se stala Vaší posilou a útěchou.

Maria... jak zamyšlený a láskyplný je pohled Tvých očí. Díváš se na lidi po mnohá stáletí, na hledající a důvěřující, vděčné i zoufalé. Přicházeli a stále budou přicházet k Tobě, Matko! K Tobě, která jsi v rozhodující chvíli otevřela své srdce a k úžasnému poselství Božímu řekla své „ano“. Toto pokorné „ano“, které zdaleka přesahovalo všechno Tvé chápání, Tě učinilo Matkou Boží i Matkou všeho lidstva. Svoboda srdce, která se provždy dala spoutat láskou!

Tvé oči, Maria! Dívají se z hlubin zakoušení Boha. Uchovávala jsi každé slovo svého Syna ve svém srdci, protože jsi jeho – Slovo Otcovo – nosila pod tímto srdcem. Nosila jsi však též hluboce pronikající

strach o svého Syna, strach nad jeho budoucností, nad jeho osudem. Před Tvým sevřeným srdcem stála veliká a nerozřešitelná tajemství.

Po slavnosti v Jeruzalémě jsi s úzkostí hledala svého Syna a našla jsi ho v chrámě. Na své dotazy jsi dostala zvláštní odpověď: „Proč jste mě hledali? Cožpak nevíte, že musím být v tom, co je mého Otce?“ – Nechápala jsi, ale mlčela a věřila.

„Blahoslavená jsi, která jsi uvěřila“ (Lk 1,45). Před Tvýma očima stojí i nepochopitelná drsnost Synových slov při oslavě plné radosti – při jedné svatbě: „Co po mně chceš, ženo: ještě nepřišla má hodina!“ (Jan 2,4)

Hodinou Tvého Syna byla hodina jeho smrti na kříži. A tento Synův kříž jsi nesla již předem Ty. Tys jej už předžívala.

Byla jsi vždy znovu ochotna tázavě mlčet a mlčky milovat – až pod kříž, až po tu velikou, v podstatě o všem rozho-

dující hodinu světových dějin. Ty jsi ji spoluprožívala. Proto Tě Tvůj Syn korunoval zlatým diadémem milosti.

Tvé oči, Maria! – Dívají se z hloubky zkušenosti všech lidí. Znáš tiché štěstí těch, kdo vědí, že jsou milováni. Znáš trýzeň nerozřešených problémů v životě, zdrcující bezmocnost v těžkém utrpení. Proč? – Proč je tomu tak? – Všechno jsi protrpěla. Proto všechno chápeš a všemu rozumíš. Proto Tvé oči objímají veškeré lidstvo jasnou září Tvé ryzí duše. Tvé dobrotné slitování odráží smilování Tvého Syna, který všechno ví a všechno zná.

Maria, všechny modlitby procházejí Tvou duší.

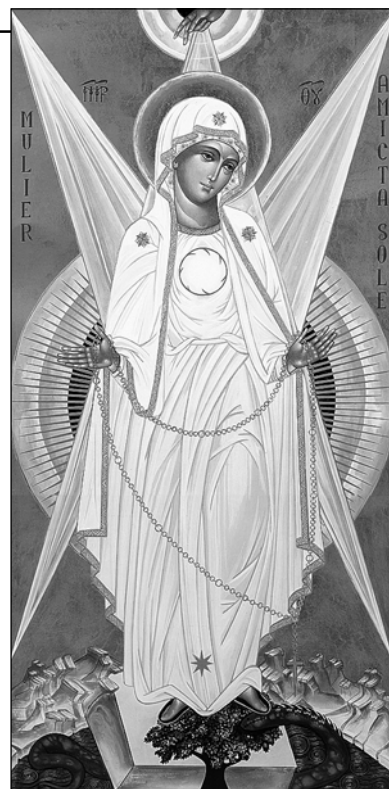
Všechny touhy se roznecují skrze Tebe.

Všechny lidské bolesti bereš na sebe.

Všechno utrpení Boha jsi protrpěla s Ním.

Všechny matky světa se dívají z Tvých očí.

Všechny jejich slzy jsi vyplakala.

Všechny dary nebes neseš ve svých rukou.

Všechny svíčky všech staletí hořely před Tebou ...

Moc Vás zdravím

*Z němčiny pro Vás přeložila
Sestra Pavla*

příslaví: *Monachus monacho lupus* (Mnich je pro mnicha vlkem). Zdá se, že tato zkušenost stále ještě neztratila svou působnost.

Kdo chce se ctí zpracovat životopis Hanse Hermanna Groera, musí tak udělat s důkladností a úplností. Tento dojem zatím naprosto schází. Je tu příliš mnoho protiřečení, mnoho zamlčeného, mnoho pochlebování světu, které má přispět k »zesvětštění« církve. Zprávy o chybách v řadách církevní hierarchie získaly ve druhé polovině století příliš nápadnou převahu. To neodpovídá odpovědné a seriózní křesťanské publicistice. Opět, a to nikoliv poprvé, jsme svědky velkého vpádu světských představ a světských ideologií do života církve. Církev může však uhájit svou tvář, jestliže najde odvahu distancovat se od

ducha tohoto světa ve všech složkách svého života a bude beze zbytku sledovat své poslání, které je dáno tím, že je mystickým tělem svého Zakladatele Ježíše Krista.

Prohlášení čtyř biskupů nejenže nepřispělo k uklidnění situace, ale naopak, stalo předmětem velkých rozporů. Uměle vyvolaná aféra «Groer» není jedinou aférou, která zmítá rakouskou katolickou církví.

Další těžkou ranou do zad je kritický dopis odstupujícího biskupa Stechera na adresu papeže Jana Pavla II.

Třetím ohniskem nepokoju je kampaň rozpoutaná proti biskupovi ze Sant Pöltenu dr. Kurtu Krennovi. Tento biskup je již od počátku solí v oku modernistů a liberálů, protože se pro svou důslednost stal pro mnohé nepohodlným. Krenn se zcela distancoval od prohlášení

čtyř biskupů. Hlava hnutí »*My jsme církev*«, pan Plankensteiner, vyzývá věřící diecéze Sant Pölten, aby si sami zvolili nového biskupa. Revue *News* již halasně ohlašuje, že biskup Krenn se »odrovnal«. Napadá jej nevybíravým způsobem za to, že suspendoval faráře Udo Fischera. Jeho dlouholetá nekázeň vyvrcholila tím, že se plně postavil za protipapežskou kritiku biskupa Stechera. Fischer nyní shromažďuje projevy sympatií ke své osobě a k Stecherovu prohlášení. Proti biskupu Krennovi vystoupili také čtyři opati. Jedná se o představené klášterů, kde panuje podivný duch. Celé této situace využívají rebelující vnitrocírkevní nespokojenci, vznášejí nové požadavky a vyhrožují, že zneuzijí červnové papežské návštěvy, pokud jim nebude vyhověno. Z celé situace je zřejmé, že

tu nejde o jednotlivé osoby, ale o frontální útok proti katolické církvi, který mohl nabýt tak velkých rozměrů také pro dlouhodobý laxní a nerozhodný postoj části rakouského episkopátu. Řešení této krize je spíše v nedohlednu. Křečovitě připravovaný »Dialog pro Rakousko« problémy spíše ještě prohloubí.

-cvm + sks-

Poznámka redakce:

Proč píšeme o Rakousku tak obšírně? V první řadě proto, že rakouská církev to byla, která se velmi modlila za naši církev, když jsme strádali pod komunistickou nadvládou. Přichází doba, kdy je třeba splácet náš duchovní dluh. Za druhé také proto, že je dobré znát rafinovanou taktiku nepřátel Církve. Může se nám to velmi hodit.

Alexandrina – seraf lásky (17)

KDO BUDE ZPÍVAT S ANDĚLY?

Na počátku roku 1955 byl Alexandrinin stav opět kritický. Její strašné utrpení dostoupilo nového vrcholu hrozivé intenzity. Zatímco dříve, během jejích prožitků mystické smrti, se zdálo, jako by „ptáci a šelmy“ požírali její tělo, nyní jako by pohlcovali samotnou její duši. Jak plynul jeden žhoucí měsíc za druhým, ležela, celá se chvěla a těžce lapala po dechu, přičemž vědomě a ochotně obětovala všechno své úděsné mučení na smír za smrtelné hříchy proti víře a naději.

Konečně už bylo to nejhorší za ní, a když prudká bolest poněkud ustoupila, vzdychala na smrt vyčerpaná. 2. října 1955 zašeptala Deolindě: Dnes je svátek andělů. Ráno jsem cítila, že se někdo dotkl mého ramene, a slyšela jsem, jak nějaký hlas říká: „Kdo bude zpívat s anděly? Ty, ty! Za chvíličku, za chvíličku.“

Alexandrina cítila, že brzy odejde do nebe, a začala svou rodinu a přátele připravovat na bolestné odloučení. 12. října brzy ráno poslala pro svého zpovědníka Dona Alberta Gomeze, aby mu poděkovala za vše, co pro ni vykonal. Poprosila ho, aby jí dovolil obnovit úkon odřeknutí se, který učinila na Hod Boží vánoční roku 1946. Mons. Mendes do Carmo z diecéze Guarda sloužil mši svatou v jejím pokojíku a Alexandrina dostala svaté přijímání. „Jakmile jsem jí podal svatou Hostii, usebrala se ve výmluvném a hlubokém mlčení svého díkůvzdání,“ vzpomíná kněz. V hloubi eucharistického přijetí Alexandrina údajně slyšela Pána Ježíše, jak ji volá: „Mé dítě, přijmi poslední pomazání, chceš-li, a pojď do nebe, pojď do nebe!“

Po svém díkůvzdání zašeptala P. Pasqualovi, který se vrá-

til do Balasaru, aby s ní byl v posledních chvílích:

Jak toužím po nebi! Vůbec mě nebolí, že opouštím svět... Avšak dokud mám ještě jasnou mysl, ráda bych přijala svátost pomazání nemocných... Ó, jak to tam bude všechno překrásné! Ó Ježíši, ne má, ale tvá vůle se staň.

Přišel farář, její zpovědník, Mons. Mendes, dr. Azevedo, rodina a jejich přátelé a všichni padli na kolena. Alexandrina pak se pak modlila úkon odřeknutí se:

Ó Ježíši, má lásko! Ó Božský Snoubenče mé duše, já, která jsem se v životě snažila, jen abych Ti vzdala největší slávu, přejí si v hodině své smrti provést úkon zřeknutí se všeho, i každého člověka. Jestliže tímto úkonem vzdávám Nejsvětější Trojici největší chválu, pokorně se podrobuji Tvým věčným úmyslům... úpěnlivě na Tvém božském milosrdenství vyprošuji Tvou vládu lásky, obrácení hříšníků, spásu umírajících a úlevu duším v očistci.

K tomu připojila ještě úkon přijetí své smrti. „*Můj Bože, svůj život jsem vždy zasvěcovala Tobě a nyní Ti obětují jeho konec. Přijímám smrt s odvedností, se všemi jejími bolestmi pro Tvou větší slávu.*“

Alexandrina pak dojemným způsobem poděkovala všem přítomným za všechno, co pro ni udělali, a každého zvlášť prosila o odpuštění kvůli těžkostem, které jim po tolik let působila. Slíbila, že v nebi bude na všechny pamatovat. Farář jí potom udělil poslední pomazání. Během dojemného obřadu se Alexandrina třikrát usmála, navzdory svým nepřetržitým bolestem, a její stažené rysy zahořely nevýslovnou radostí. Poté se obrátila k vzlykajícím příbuzným a přátelům a těžce ze sebe vypravila: „*Neplačte pro mne. Jsem tak šťastná, protože konečně jdu do nebe.*“

Nastala rozechvělá odmlka a pak propukla všechna síla touhy její mučednické duše:

Ó Ježíši! Nemohu už déle zůstat na zemi! Ježíši, život je drahý, nebe je drahé! Tolik jsem v tomto životě trpěla za duše! Jsem rozdrčena a strávena na tomto lůžku bolesti. Odpusť všem! Dej milost celému světu... Jsem tak šťastná! Jsem tak šťastná, protože konečně odcházím do nebe!

A pozvedla své slabé oči takřka s blaženým pohledem.

Když se blížila noc, zašeptala dr. Azevedovi: „*Jak jste měl pravdu! Jaké je to světlo! Jaké světlo! Už tu není žádná temnota! Už skončila! Všechno je světlo!*“

Třináctého brzy ráno, v den 38. výročí posledního zjevení Panny Marie ve Fatimě a slunečního zázraku, zvolala s vášnivou vroucností: „*Můj Bože, miluji Tě! Jsem zcela Tvá! Jak toužím vzlétnout k Tobě! Bude to dnes? Byla bych tak šťastná... tak šťastná!*“ Zářivá víze Neposkvrněného Srdce Panny Marie ji jemně ujistila: „*Již si tě vezmu.*“ V bílé záři slyšela Ježíšův hlas: „*Jsi v počtu mých svatých,*“ a hlas věčného Otce: „*Toto je naše milovaná dcera.*“

Když se ráno rozednilo, na tváři se jí objevil andělský úsměv. Poprosila Deolindu o krucifix a medailku Panny Marie Bolestné, aby je políbila. Když jí je Deolinda přinesla, zeptala se: „*Copak se tak najednou usmíváš?*“ A Alexandrina mohla jen hlesnout:

„V nebi... v nebi.“

Krátce před osmou hodinou ranní opět přijala svaté přijímání s překypující láskou a zbožností. Bylo její poslední. Potom do najatého ticha pokoje, rozechvívaného modlitbami kněží, poutníků a příbuzných, vyslovila poslední pronikavé poselství pro ně a pro celé lidstvo v tomto nebezpečném atomovém věku: „*Nehřešte. Rozkoše tohoto života nestojí za nic. Chodte ke svatému přijímá-*

ni, modlete se každý den růžencem. V tom je všechno.“

V poledne znovu propukla rozechvělou radostí z toho, že se ráj rychle blíží. „*Jsem tak šťastná, tak šťastná, protože konečně jdu do nebe!*“ Doktor ji prosil, aby tam na ně na všechny pamatovala. Alexandrina s úsměvem přikývla. Pak všechny přítomné požádala, aby se modlili modlitby za umírající. Vedl je Mons. Mendes na kolenu a jeho dojmavá slova jako by poháněla onu požehnanou duši vzhůru do božské náruče.

Neúprosná agónie jí otfásla až k samotnému konci, ale ona snášela hroznou bolest s houževnatou statečností a v modlitbách. A když se večer slunko sklánělo v červánkách, Alexandrinin život pomalu odplýval. Ještě slabě políbila krucifix a medailku Panny Marie Bolestné. „*Sbohem,*“ zašeptala téměř neslyšitelně ke svým plačícím blízkým, „*setkáme se v nebi.*“ Když Deolinda, dusíc vzlykot, zamumlala: „*Ano, v nebi... ale ještě ne...*“ jako by jí chtěla ještě na chvíli zadržet, Alexandrina povzdechla, nyní již jistá a rozhodná: „*Ano, v nebi! Odcházím do nebe... rychle... ted!*“

V 8 hodin večer se její rty naposledy sevřely, aby políbily krucifix, a již se neotevřely. Ve 20.29 konečně zastavilo její srdce, které tlouklo jen láskou. Plačící příbuzní a přátelé zůstali na kolenou v modlitbách okolo jejího lůžka, které nyní vypadalo jako oltář. Tu si vzpomněli na ona dojmavá slova, jež Alexandrina pronesla dávno v roce 1942, když si všichni mysleli, že umírá. „*Až uslyšíte zvony, jak mi zvoní na poslední cestu, padněte na kolena, modlete se a děkujte Ježíši a Panně Marii, že přišli, aby si mě vzali.*“

SVATÝ MARTIN

RYTÍŘ MILOSRDENSTVÍ XLII.

Wilhelm Hünermann

⁞ Mons. Mendes, který již dva dny Alexandrinu neopustil, přistoupil po dlouhém mlčení k jejímu tělu, uctivě se sklonil a políbil jí ruce. Lidé pomalu jeden po druhém odcházeli. Panenské tělo, bílé jako lilie, ustrojili do šatu Dcer Panny Marie. Ráno, když se rozezvučel umíráček, celou krajinu zachvátil truchlivý smutek. „Zemřela matka chudých,“ naříkali rolníci. „Odešla pomocnice trpících, těšitelka zarmoucených.“

Zpráva se rychle roznesla a tisíce a tisíce poutníků z celého Portugalska přicházely v zástupech vzdát úctu a dotknout se jejího těla svatými předměty. Lidé z Balasaru se až do mše svaté sedmého dne oblékali do smutečních šatů a na polích, kde pracovali, nebyl slyšet zpěv dospělých ani dětí. Alexandrinina smrt spojila všechny – bohaté i chudé, velké i malé – viditelným poutem slz a modliteb.

Těsně před pohřbem rodina zveřejnila Alexandrininu poslední vůli, kterou diktovala v roce 1942:

Přeji si, aby můj pohřeb byl chudý, aby moje rakev nebyla ani příliš nádherná, ani nekvalitní, aby tak nepřitahovala ničí pozornost. Přeji si, abych byla oblečena do šatů Dcery Panny Marie, avšak velmi skromně. Jestli to svatá Církev nezakazuje, ráda bych na své rakvi měla mnoho květin. Ne proto, že si je zaslужuji, ale proto, že je mám velmi ráda. Kdyby se to bralo podle zásluh, neměla a nemohla bych mít nic.

Přeji si být pohřbena do země a bez zinkové rakve. Nechci ani oficiální pohřeb, protože moje matka si to nemůže dovolit. Na smuteční cestě bych si přála nejhlubší rozjímání. Vždycky mě moutilo, když jsem viděla a slyšela, jak se členové smutečního průvodu předvádějí. S pitvou nesouhlasím. Pro jejich studie docela postačí to, co mi prováděli za života.

Je-li to možné, přeji si být pohřbena tak, aby můj obličej směřoval ke svatostánku našeho kostela. Jako jsem za života vždycky toužila spojovat se s Ježíšem v Nejsvětější svátosti a hledět na svůj svatostánek co možná nejčastěji, tak i po smrti si přeji pokračovat ve svém bdění a být stále otočena k našemu eucharistickému Pánu. Vim, že svými tělesnými očima už Ježíše neuvidím. Chci však být v této poloze proto, abych Mu projevila svou lásku, kterou mám ke klaněníhodné Eucharistii.

Ráda bych měla svůj hrob obklopený mučenkami, aby naznačovaly, že jako jsem milovala bolest v životě, budu ji milovat i po smrti. Chtěla bych, aby mezi mučenkami byly propleteny popínavé růže s mnoha trny. Miluji a budu milovat mučednictví, které mi Ježíš dal, a trny, které mě zraňovaly. Mučednictvím a trny se podobáme Ježíši, utěšujeme Jeho Nejsvětější Srdce a zachraňujeme duše, ony děti jeho předražené Krve. Jaký větší důkaz lásky Mu můžeme dát, ne-li to, že budeme s radostí trpět vše, co přináší bolest, opovržení a pokorování? Jakou větší slávu můžeme vzdát Jeho Božskému Srdci než Mu odevzdat duše, za které trpěl a dal svůj život?

Na hrobě bych chtěla mít kříž a vedle něho sochu Panny Marie. Je-li to možné, přála bych si, aby na kříži byla připevněna trnová koruna. Kříž bude symbolem utrpení, které jsem snášela a milovala až do smrti. Bude tam Panna Maria, aby řekla všem, že to byla Ona, kdo mi pomáhal završit bolestnou cestu mé Kalvárie; že mě provázela a podpírala až do posledního okamžiku mého života. Věřím, že to tak bude. Miluji Ježíše. Miluji Pannu Marii. Miluji utrpení. Pravou cenu svého utrpení však pochopím až v nebi.

Dokončení příště

Martin nebyl vůbec překvapený, když si ho císař na druhý den povolal.

Tvář mocnáře byla bledá, oči hluboko zapadlé a jeho silné ruce se chvěly.

„Musím s tebou ještě jednou mluvit,“ řekl ztěžka. „Prožil jsem strašnou noc. Nemohl jsem spát ani minutu. Pořád jsem viděl tvoje oči, stál jsem před tebou jako obžalovaný před soudcem. Nějaká tajemná moc, které nemohu odolávat, mě nutí ospravedlnit se. Poslouchej mě tedy!“

„Pověz, co mi chceš říci!“

„Vim, že mě odsuzuješ, protože jsem dal popravít Priscilianu. Ale udělal jsem to na radu všech zde shromážděných biskupů. A shromáždění biskupů je přece Církev, nebo ne? Musím ji přece poslechnout! Ty jediný jsi mi radil něco jiného, ty a biskup Theognit, vetřelý stařec sužovaný pakostnicí, který je už jednou nohou v hrobě.“

„Na pokraji hrobu se vyjasní mnohá pravda,“ přerušil ho Martin.

„Nech mě domluvit. Theognit obžaloval Itacia před synodou, ale otcové to zamítlí a prohlásili, že Itacius jednal správně. Heretikové si zaslouží smrt. A otcové jsou přece Církev. Jak jsem jí mohl odporovat?“

„Nikoli biskupové shromáždění na synodě jsou Církev, nýbrž společenství věřících pod pastýřským vedením papeže v Římě. Také se mýlíš, když předpokládáš, že všichni biskupové schválili tvůj hrozný rozsudek. Většina vrchních pastýřů je jím zděšená, mezi mnoha jinými i velký biskup Ambrož z Milána.“

„Jeho jméno ani nevyslovuj!“ vyjel císař. „Také on je přítel kacířů a drží ochran-

nou ruku nad chlapcem Valentinianem a jeho matkou Justinou, fanatickou vyznavačkou ariánského bludu. Ale zdrtím Valentiniana, tak jako jsem zdrtil jeho bratra Gratiana, a podobím si i Italii a Illyrii.“

Biskup se na císaře mlčky díval, pak řekl, jako by zvěstoval něco dosud skrytého:

„Netáhni do Itálie, pane. Uděláš-li to, zvítězíš...“

„Tak vidíš!“ smál se Maximus. „Proč tedy nemám táhnout do Itálie?“

„Zvítězíš, ale než uplyne rok, ztratíš svou říši a zemřeš.“

Císař vyskočil chvěje se po celém těle, se zařatými pěstmi stanul před biskupem, pak se obrátil, opustil místnost, hlučně za sebou prásknul dveřmi.

„To ti nikdy nezapomene, otče,“ zničenež koktal mnich Gallus. „Teď je všecko ztraceno.“

„Nic není ztraceno a doufám, že nezapomene na mé varování,“ odpověděl biskup, pak klidně vyšel z paláce.

I další noc se Maximus neklidně převracel na svém lůžku. Varování Božeho muže jej připravilo o spánek. Marně si namlouval, že žádný člověk nemůže vidět věci budoucí, biskup z Tours jej zřejmě chtěl jen polekat, aby dosáhl svého. Bylo to marné. Oči neúprosného muže jej neopouštěly.

Bylo už dlouho po půlnoci, když po špičkách vešlo do ložnice jeho osobní páže.

„Co chceš?“ spustil na něho císař.

„Chtěl jsem se podívat, jestli spíš, pane,“ koktal chlapec.

„A když nespím, tak co chceš?“

„Odpusť mi, vznešený pane! Biskup z Tours je v paláci a prosí, abys ho přijal.“

Pokračování na str. 12

Kdo plní roli svaté Moniky na cestě k víře?

Recenze autobiografie dr. Bernarda Nathansona (1. vyd. 1996, USA, v německém překladu vyd. 1997): Die Hand Gottes. Eine Reise vom Tod zum Leben. Die Geschichte des Abtreibungsarztes, der sich bekehre. – Boží ruka. Cesta ze smrti k životu. Historie potratáře, který se obrátil.

(Pozn. red.: Čtenáři jistě znají jméno autora videofilmu „Němý výkřik“, onoho svědectví o krutosti umělého potratu. Dr. Nathanson zde sám provází odborným výkladem průběh kyretáže děložní dutiny ve 3. měsíci těhotenství, sledovaný na obrazovce při zapojené sonografii. Dr. Nathanson jako ateistický žid dovršil svou konverzi ve věku asi sedmdesáti let křtem ve svátek Panny Marie 8. prosince 1997 kardinálem O'Connorem, arcibiskupem New Yorku. Více než rok předtím zveřejnil svou dlouhou a obtížnou cestu k víře v Ježíše Krista v této recenzované knize. Recenzi uveřej-

nil časopis „FMG Information“, který vydává spolek „Freundeskreis Maria Goretti“, v č. 63 z prosince 1997.)

Nathanson líčí nejprve život v židovském otcovském domě a svůj duševní a vědecký růst k dosažení lékařského povolání. O svém mládí píše: „Ve mně nebylo zrnka víry, která by mě posilovala.“ Jeho otec, gynekolog a univerzitní profesor, se odvrátil od víry tak, že náboženství mu nejen nic nepřinášelo, ale bylo spíše zátěží. V rodině byly udržovány určité vnější zvyklosti. Náboženská slavnost Bar Mizwa, autorovo uvedení do dospělosti ve 13 letech, znamenala jeho poslední návštěvu synagogy v životě. Poměry v otcovském domě vykresluje s bezohlednou otevřeností: „Středobodem mého kosmu byl otec; matku jsem vnímal vedle něho dlouho jen jako mlhavý stín. Vyrůstal jsem v rozporuplné rozervanosti: žádné morální normy, žádné

etické směrnice, které by byly použitelné pro dobrý život. Aby se cítil otec společensky jistější, choval se s absolutní čestností vůči mně a vůči společnosti, ale neměl vůbec žádné skrupule obelhávat nestydatě mou matku, co se týká mimomanželské sexuální aktivity, a tím mě nepřímou povzbuzoval k podobnému chování...“

Za svého studia medicíny byl Nathanson silně ovlivněn profesorem Karlem Sternem, ale o jeho vstupu do katolické církve neměl tehdy vůbec tušení. Vzpomíná promoční skládání Hippokratovy přísahy v roce 1949, jejíž formulace byla, jak poznamenává, v dalších letech celofederálně pozměněna; v rozporu s běžnou lékařskou praxí byla už dávno předtím.

Píše o svém vztahu k Ruth, se kterou již konkrétně uvažovali o sňatku, když ona otěhotněla. Nathanson jí dal adresu spolehlivého potratového lékaře – tehdy byly potraty ještě ilegální – ale tím jejich vztah prakticky skončil. Později se dvakrát oženil, ale obě manželství ztroskotala. Když s ním další žena otěhotněla, provedl

jí potrat sám, i když ona si chtěla dítě ponechat. Recenzent zde cituje přímo autora: „Ano, teď mě asi přerušíte otázkou: »Toto je přesná výpověď o tom, co jste udělal, ale co jste přitom zakoušel? Neměl jste žádný pocit lítosti – nejen nad tím, že jste utratil klíčící život, ale mnohem více – že jste usmrtil své vlastní dítě?« »Přisahám vám, neměl jsem žádný jiný pocit než radost nad vlastní schopností, vedle pýchy nad svými možnostmi.«

Nebudeme zde uvádět další líčení jeho životní cesty v povolání, které ho přivedlo do čela Center for Reproductive and Sexual Health (Centrum pro plodnost a sexuální zdraví), což byla celosvětově největší potratová klinika, kde měl na svědomí okolo 60 000 prováděných potratů. Stal se spoluzakladatelem „National Association for the Repeal of Abortion Laws“ (= Národní asociace za prosazení změny potratového zákona). Z této pozice tvrdě pronásledoval cestou medií všechny své odpůrce, kteří se snažili zabránit liberalizaci potratového zákona.

V roce 1974 se dostala Nathansonovi do rukou autobiografie jeho bývalého profesora Karla Sterna, ze které se dověděl, jak se stal po létech přemýšlení a analyzování katolíkem. Kniha vyšla v roce 1951 pod názvem „Ohnivý sloup“. Jak na Nathansona zapůsobilo svědectví náboženské konverze významného vědeckého myslitele, je zřejmé z vybrané citace, kterou Nathanson uvádí doslova ve své biografii: Stern psal v dopise bratrovi: „Církev je ve své nauce nezměnitelná. Existuje jen jedna nadpřirozená pravda, stejně jako existuje jen jedna vědecká pravda. V oblasti hmotného světa panuje zákon pokroku, v oblasti duchovní zákon neměnného uchovávání. Pamatuji se na to, jak jsem je (své známé) seznamoval s papežskou encyklikou

Svatý Martin – pokračování ze str. 11

Císař se prudce vztyčil. „Biskup z Tours? V tuto dobu?“

„Ano, pane! Trvá na tom, že tě chce vidět.“

„Přiveď ho sem! Hned! Neprodleně ho doved!“

„Přicházíš ke mně uprostřed noci?“ ptal se Maximus, když Martin vstoupil.

„Věděl jsem, že spánek prchá ze tvých víček,“ odpověděl biskup. „Ale ani já jsem neměl pokoj. Strašné obrazy děsily mou duši. Viděl jsem, jak tvé kohorty vtrhly do španělských vesnic a měst, jak ty nešťastné lidi, jejichž jediným proviněním je omyl, vyvlékali z jejich domů a chatrčí, poutali je řetězy, vlekli do žaláře a na popra-

viště. Aby se nestalo pravdou to, co jsem viděl, přišel jsem k tobě, jsem si jist, že nesmím zmeškat ani minutu.“

„Možná je dobře, že jsi přišel,“ vzdychl císař a nejspíše si setřel pot s čela. „Pořádně jsi mě potrápil. Ale zapomeňme na to, protože vím, že to se mnou myslíš dobře. Snad že dokonce i odvolám oddíly ze Španělska.“

„Snad, pane, jenom snad?“

„Ano, snad. Totiž pod jednou podmínkou.“

„Řekni ji, pane, Jsem ochotný udělat všechno, abych zachránil své ohrožené bratry a sestry.“

„Beru tě za slovo. Vidíš, jsem věřícím synem své církve

a chtěl bych navždy skoncovat se sporem, který ji rozděluje. Projev tedy i ty smířlivost! Připoj se opět ke společenství biskupů, od nichž ses oddělil!“

„Jak mohu pěstovat společenství s těmi, na jejichž rukou lpí krev mých bratří!“ otřesen zvolal Martin.

„Stačí, když se mezi nimi objevíš. Víc než žádám. Zítra bude v katedrále svěcen nový vrchní pastýř z Trieru, biskup Felix. Účastni se slavnosti! Ukaž se před lidem ve společenství prelátů, kterému ses dosud vyhýbal. Pak, ale jen v tom případě, přivedu zpět tribuny.“

„A když se budu zdráhat?“

„Kacíři zemřou!“

Pokračování příště

o nacismu. (Pozn. překl.: Enc. Pia XII. „S palčivou starostlivosťou...“ z r. 1937) Byli oprávněně pohnuti a prohlásili: »To zní tak, jako by to bylo napsáno v prvním století křesťanství.« A to je právě ono!

Sternova kniha znamenala pro něho začátek zřetelné touhy po transcendentální pravdě. V roce 1974, „to bylo v době, kdy jsem se ještě čvachtal v močále potratářské kliniky, ale kdy se začínaly hroutit mé vlastní sloupy jistoty,“ píše Nathanson.

Dříve však, než našel Boha, prožíval dlouhou cestu očisty až úplného převratu etického postoje ve svém lékařském povolání.

Nathanson líčí těžké přechodné období od roku 1978, kdy provedl vlastníma rukama poslední potrat, až k roku 1988. „V těchto deseti letech jsem pociťoval stále tíživěji a pronikavěji břímě svých hříchů... Ležel jsem každý den nad ránem mezi 4. a 5. hodinou v trnucím bdění a temnotě a doufal jsem (ale ještě ne v modlitbě), že mi zasvitne nějaké poselství, které by mě obhájilo před neviditelným porotcem.“ Vyhledával literaturu o hříchu – byl to Dostojevski, Paul Tillich, Kierkegaard a jiní, také Augustin. „Svatý Augustin oslovil nejpronikavěji mé existenciální hoře. Ale protože mi scházela svatá Monika, která by mi ukázala cestu, brzy jsem klesal opět do nepolevitelného černého zoufalství.“ Proti tomuto zoufalství užíval celosvětově tradiční paletu léčebných prostředků: alkohol, uklidňující tablety, knihy návodů pro získání psychické rovnováhy, psychiatrické ambulantní porady... Zoufalství vedoucí až k sebevražedným úmyslům.

V této době se již zúčastňoval záchranných akcí PRO-LIFE. (Pozn. překl.: PRO-LIFE = PRO ŽIVOT je občanské hnutí na obranu nenarozeného života.) Při společných modlit-

bách stál však prkenně a mlčky. Líčí dále, jak ponenáhlu – poprvé při demonstraci před jednou potratářskou klinikou v r. 1989 – ho přiváděla k úžasu „ryzí intenzita lásky a modlitby“ – modlitba demonstrantů za nenarozené dítě, za přicházející těhotnou ženu, za lékaře a sestry na klinice, za přítomné policisty a žurnalisty; vše láskyplně, s pokojným úsměvem oproti nadávkám, hrozcím pokutám a vězení. Byl si vědom toho, že se spousta katolíků i protestantů modlí také za něho, ale teprve pod tímto zážitkem se začínal sám sebe vážně tázat, „jaká nepopsatelná síla je k tomu uschopňuje“, a teď teprve „poprvé ve svém celém životě dospělého muže jsem si připustil k tělu myšlenku na Boha“. Nahlížel stále víc a více na svou minulost jako na močál hříchu a mravní zkaženosti; myšlenky, jež ho obviňovaly a vyvolávaly na hladinu vědomí závažné zločiny, „které jsem spáchal na těch, kdo mě milovali, i na těch, které jsem vůbec neznal“. „Ale současně mi posílal Bůh vstříc prokmitávající jiskřičky naděje se vzrůstající vírou, že někdo před 2000 lety zemřel na odčinění také *mých* hříchů a *mé* mravní zkaženosti.“ Hledání Boha – v knihách, v rozhovorech s knězem z Opus Dei – postupovalo po dobu asi 5 let až ke křtu.

Recenzent uzavírá tento článek poukazem na důležitost živého svědectví, které splnilo úlohu sv. Moniky při obrácení sv. Augustina: Ne cestou rozumu, četbou knih a teologických disputací, nýbrž spoluprožíváním neotřesitelně radostné modlitby oněch bojovníků PRO ŽIVOT: přimluva za druhé, i když jsou to lidé zasukovaní tak důkladně ve vině a omylu – modlitba, oběť, pláč, zástupné pokání – jako živé svědectví o Boží lásce, viditelné skrze tuto lidskou lásku k bližnímu.

MUDr. O. T.

□ **Nové varhany v Lurdech**

V podzemní bazilice Pia X. byly po rekonstrukci posvěceny obnovené varhany. Z původního stroje byly převzaty pouze píšťaly. Slavný lurdský varhaník Paul Lecot uspořádal koncert z děl Bacha, Schütze, Charpentra, de Grigniho, Händela a Mozarta. Přestavbu varhan provedla firma Pesce-Frères, která instalovala také nové varhany v chrámě Božského Srdce Páně v Lurdech.

□ **Smrt u oltáře**

Poslední pátek měsíce března zemřel v Yaoundé, hlavním městě Kamerunu, arcibiskup Jean Zoa. Srdeční infarkt jej postihl v průběhu mše svaté, kterou sloužil za biskupa z Mbalmayo. Jean Zoa byl vysvěcen na kněze v r. 1950 a arcibiskupem v Yaoundé byl od r. 1961. Byl jedním z otců II. vatikánského koncilu a patřil k vlivným prelátům daleko za hranicemi Kamerunu. Zemřel ve věku 74 let.

□ **Povolání Internetem**

Stále více katolických řeholních institucí využívá v USA pro nábor nových povolání také stránku Internetu. Jak vyplývá ze studie americké biskupské konference, nachází se v Internetu na 25 web-stránek, které zvou mladé lidi ke kněžskému a řeholnímu povolání. Paul Lovre, biskup z Ogdensburgu ve státě New York, velmi chválil tuto iniciativu.

□ **Křty v armádě**

V minulém roce bylo pokřtěno více než 4 300 příslušníků jihokorejské armády. Proti roku 1996 to představuje zvýšení o 18,7 %. V jihokorejské armádě pracuje 76 katolických duchovních. Počet katolíků dosáhl 79 000.

□ **Betsaida přístupná**

Město Betsaida na syrsko-izraelských hranicích byla popr-

Mějme vždy na očích cestu pokory a chudoby svatého kříže, kterou nám ukázal náš Spasitel, Ježíš Kristus...

vě zpřístupněna pro poutníky. Oblast, která se nachází v blízkosti Golanských výšin, muse-la být nejdříve očištěna od min. Stalo se tak v rámci iniciativy Vatikánu, aby byla zpřístupněna nejvýznamnější biblická místa.

□ **Nejstarší synagoga světa**

Archeolog Ehud Netzer z židovské univerzity v Jeruzalémě vedl práce na vykopávkách pozůstatků nejstarší známé synagogy světa z r. 75 až 50 před Kristem. Stavba se nachází v troskách Herodova královského paláce. Synagoga byla zničena při zemětřesení, k němuž došlo v r. 31 před Kristem.

□ **Startovní číslo 2000**

Při letošním maratonském běhu městem Římem bylo pro papeže Jana Pavla II. rezervováno symbolicky startovní číslo 2000. Běžci běželi také kolem Vatikánu. Římský primátor Francesco Rutelli jako »první občan« Věčného města uběhl s čísle 1 alespoň několik kilometrů. Označil letošní běh za dobrou přípravu na velký závod v r. 2000.

□ **Katolíci v Belgii**

Podle sdělení belgické biskupské konference v Bruselu klesl podíl pokřtěných novorozenců v r. 1997 ve srovnání s předchozím rokem o 3 %. Celkem bylo pokřtěno 68 % všech novorozenců, v samotném Bruselu však jen 27,6 %. Nejvyšší podíl byl mezi německy mluvícím obyvatelstvem – 87,6 %.

Katolický sňatek uzavřela v kostele asi polovina novomanželských párů. Nejnižší podíl je opět v hlavním městě. Tři čtvrtiny všech zemřelých jsou pohřbeny s katolickým obřadem. Mezi německy mluvícím obyvatelstvem je to však 98 %.

Celonárodní nověna duchovních obnov

HLAVNÍ DIECÉZNÍ POUŤ DO SVATODUŠNÍ KATEDRÁLY V ROCE DUCHA SVATÉHO SOBOTA 30. KVĚTNA 1998 HRADEC KRÁLOVÉ

Program:

9.30 hod. – katedrála

- modlitba Effatha
- modlitba za církev a vlast
na Velkém náměstí

11.00 hod.– Nové Adalbertinum

- katecheze o Duchu svatém
(prelát Mons. dr.Karel Vrána)

Polední agapé – pro všechny účastníky
nabídka Pastýře (památky, knihy aj.)

Odpoledne volitelný program od 14.00 hod.

- 1 **Působení Ducha svatého v církvi
a společnosti** (apoštolský nuncius
Giovanni Coppa, Mons.Karel Otčenášek,
Mons. Ivan Ljavinec)
- 1 **Duch svatý ve východní církvi** (Mons.
Eugen Kočiš)
- 1 **Duch svatý a Panna Maria** (sestra Marie
Šťastná)
- 1 **Duch svatý v liturgii a Božím slově**
(Mons.Josef Socha)
- 1 **Adorace a příležitost ke svátosti
smíření**

15.30 hod. – pontifikální koncelebrovaná
mše svatá – apoštolský nuncius, arcibiskup
Giovanni Coppa, apoštolský exarcha řeckokatolické církve Mons. Ivan Ljavinec, naši otcové biskupové Mons. Karel Otčenášek, Mons. Josef Kajnek a kněží z naší i z ostatních diecézí ČR.

Podobný program i s organizačními pokyny a výzvou pro farnosti královéhradecké diecéze najdete v diecézním časopise IKD – Pastýř č. 9.

Z DOPISU O.BISKUPA K. OTČENÁŠKA:

Držím v rukou vzácný osobní dopis Svatého otce, ve kterém Svatý otec oceňuje, jak praví, „devítiměsíční svatodušní nověnu, ve které se spojují všechny naše diecéze k přípravě na Jubilejní svatý rok 2000“.

V osobním listě nás všechny Svatý otec vybízí, abychom se otevřeli Duchu svatému, který svými dary v nás ve všech vzbudí vášnivou touhu po šíření evangelia a přispěje k našemu proměnění.

Proto Vás zvu a volám na tuto pouť. Nebojte se oběti s ní. Nebojte se ve svých farnostech vyzvat k účasti, zorganizovat poutní autobusy! Všichni se Svatým otcem a celou církví ve víře očekáváme Ducha svatého, který je jedinou silou, jež oživuje i posiluje, proměňuje a spojuje toto vše, co my tolik v naší církvi a vlasti potřebujeme.

Přijďme o to poprosit s Pannou Marií, do jejíž ochrany nás všechny papež svěřuje, když píše, že nám všem pro tuto pouť uděluje své apoštolské požehnání. Svatý otec doslovně píše: „Ona je vzorem oddanosti Duchu svatému a jistou cestou ke Kristu a k apoštolátu.“

Úmysly Apoštolátu modlitby na květen 1998

Úmysl všeobecný:

AŤ VĚRNOST PANNY MARIE HLASU DUCHA SV. JE PŘÍKLADEM PRO VŠECHNY KŘESŤANY, JAK PŘIJÍMAT VŮLI BOŽÍ.

Úmysl misijní:

AŤ JE HODNĚ MLADÝCH, KTEŘÍ JSOU OCHOTNI PŘIJMOUT CELOŽIVOTNÍ MISIJNÍ POVOLÁNÍ.

Úmysl národní:

AŤ SE NAŠE MARIÁNSKÁ POUTNÍ MÍSTA STÁVAJÍ OHNISKY NOVÉ EVANGELIZACE PODLE UČENÍ POSLEDNÍCH PAPEŽŮ.

Zdravíme tě, slavná Matko Vykupitele, archo úmluvy, ve které se v plnosti naplnilo tajemství vykoupení. V tobě se stalo skutečností zaslíbení Emanuela – Boha s námi.

Pozdravujeme tě, pokorná služebnice Páně, která jsi dala lidem Syna Božího, když jsi byla poslušná a svým FIAT – STAŇ SE jsi nás naučila činit ochotně to, co od nás žádá Bůh.

Pozdravujeme tě, Panno svatá, která jsi doprovázela a následovala svého trpícího a ukřižovaného Božského Syna až ke smrti. U paty kříže ses stala „naší Matkou“, matkou církve a celého lidstva.

Pozdravujeme tě, Panno, v modlitbě s apoštolý ve večeradle. Svou přimluvou jsi obdržela dar Ducha svatého, jenž obnovuje nebe i zemi.

Pozdravujeme tě, Panno slavná, v tajemství tvého Nanebevzetí. V tobě Otec dopředu uskutečnil to, co si vyhrazuje jako naplnění na konci věků pro ty, kteří zemřou ve spojení s tvým Synem Ježíšem Kristem.

Pozdravujeme tě, Královno andělů a svatých, která se z nebes za nás přimlouváš a pomáháš nám v našem pozemském putování do zaslíbené země. Uchovej naši víru živou, naději silnou, naši lásku zapálenou pro Boha a naše bratry.

Jan Pavel II. při Anděl Páně 15.srpna 1996

POUŤ K NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICI NA KŘEMEŠNÍKU U PELHŘIMOVA

Sobota 6. 6. 1998 – mše sv. 17.00 hod.
(zpovídá se od 16.00 hod.)

Neděle 7. 6. 1998 – slavnost Nejsv.

Trojice, mše sv. 8.30 hod.,
mše sv. 10.30 hod.

(slouží o. biskup A. Liška)
zpovídá se od 7.30 do 12.00 hod.

**Křemešník patří k nejvýznamnějším
svatotrojičním poutním místům
v naší vlasti.**

Využijme letos poslední možnosti levných poutních zájezdů před schválením zákona o pojištění cestovních kanceláří, které zájezdy podstatně zdraží. Obětujme pouť za očistění světa v souladu se zjevením Panny Marie v Garabandalu. Nabídku poutních zájezdů zašle: KCK MISIE, Masarykova 46, 75103 Brodek u Přerova.
Telefon: 0641/74 11 50 nebo 0602/74 11 50.

**TÝDENÍK SVĚTLO
NALEZNETE
NA INTERNETU
NA ADRESE**

<http://web.telecom.cz/maticecm>

vérité

DOMINUM ET VIVIFICANTEM

41. Ve Starém zákoně se ví-
cekrát mluví o „ohni z nebe“,
který spaloval obětní dary, přine-
sené lidmi (155). Obrazně je
možno Duchu svatému říkat
„oheň z nebe“, který působí
v samém nitru tajemství kříže.
Vychází od Otce a zaměřuje
k Otci Synovu obětí, uvádí ji do
božské skutečnosti společenství
Nejsvětější Trojice. Jestliže
hřích zplodil utrpení, nyní bo-
lest Boha v ukřižovaném Kris-
tu nabývá prostřednictvím Du-
cha svatého svůj plný lidský vý-
raz. Z toho vychází paradoxní
a jedinečné tajemství lásky:
v Kristu trpí Bůh odmítnutý
svým vlastním tvorem: „Nevě-
ří ve mne!“ Ale současně prá-
vě z této nejhlubší bolesti –
a nepřímo právě ze samotného
hříchu, jímž je ono „neuvěřili-
“ – dává Duch vyrůst novému
stupni daru, který byl člověku

a tvorstvu dán od začátku. V ta-
jemství kříže působí láska, jež
znovu vrací člověka k účasti na
životě, kterým je Bůh sám.

Duch svatý jako láska a dar
sestoupil v jistém smyslu pří-
mo do srdce oběti přinášené na
kříži. S ohledem na biblickou
tradici můžeme říci, že Duch
stravuje tuto obětí ohněm lásky,
která spojuje Syna s Otcem
ve společenství Nejsvětější
Trojice. A poněvadž obětí na
kříži je vlastně úkon Kristův,
„přijímá“ on i v této oběti Du-
cha svatého. Přijímá ho tako-
vým způsobem, že potom on
– a jenom on s Bohem Otcem –
může „ho dát“ apoštolům, cír-
kvi, lidstvu. Jenom on ho „posí-
lá“ od Otce (156). Jenom co se
postaví před apoštolůy shromáždě-
ných ve večeřadle, „dechne na
ně a řekne: „Přijměte Ducha
svatého. Komu odpustíte hří-

chy, budou mu odpuštěny“
(157), jak předpověděl Jan Křti-
tel: „On vás bude křtít Duchem
svatým a ohněm“ (158). Ježí-
šovými slovy je Duch svatý od-
halen a zároveň je zpřítomněn
jako láska, která působí v hlou-
bi velikonočního tajemství:
jako pramen spásy, jako dar no-
vého a věčného života.

Tato pravda o Duchu svatém
nalézá každodenně vyjádření
v římské liturgii, když kněz
před přijímáním pronáší vý-
znamná slova: „Pane Ježíši
Kriste, Synu Boha živého, tys
naplnil Otcovu vůli a v Duchu
svatém jsi dal svou smrtí život
celému světu...“ A v III. eucha-
ristické modlitbě prosí kněz
Boha s odvoláním na tutéž eko-
nomii spásy, aby Duch svatý
z nás udělal „obětí úplnou
a ustavičnou“.

Pokračování příště

**Boha poznáme jen skrze
Ježíše Krista,
ale i sebe poznáváme
jen skrze Ježíše Krista.**

Blaise Pascal

Poznámky:

- 150 – Žid 9,13 a n.
- 151 – Jan 20,22 a n.
- 152 – Sk 10,38
- 153 – Žid 5,7 a n.
- 154 – Žid 9,14
- 155 – Srv. Lev 9,24; 1 Král 18,48;
2 Par 7,1
- 156 – Srv. Jan 15,26
- 157 – Jan 20,22 a n.
- 158 – Mt 3,11

Liturgická čtení

Neděle 17. 5. – 6. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 15,1–2.22–29
Ž 67(66),2–3.5.6+8
2. čt.: Zj 21,10–14.22–23
Ev.: Jan 14,23–29
Odp.: 4

Pondělí 18. 5. – nez. pam. sv. Jana I.

1. čt.: Sk 16,11–15
Ž 149,1–2.3–4.5–6a+9b
Ev.: Jan 15,26–16,4
Odp.: 4a

Úterý 19. 5. – ferie

1. čt.: Sk 16,22–34
Ž 137,1–2a.2bc–3.7c–8
Ev.: Jan 16,5b–11
Odp.: 7c

Středa 20. 5. – památka sv. Klementa Marie Hofbauera

1. čt.: Sk 17,15.22–18,1
Ž 148,1–2.11–12ab.12c–14a.14bcd
Ev.: Jan 16,12–15
Odp.: Aleluja

Čtvrtek 21. 5. – slavnost Nanebevstoupení Páně

1. čt.: Sk 1,1–11
Ž 47(46),2–3.6–7.8–9
2. čt.: Ef 1,17–23
Ev.: Lk 24,46–53
Odp.: 6

Pátek 22. 5. – ferie

1. čt.: Sk 18,9–18
Ž 46,2–3.4–5.6–7
Ev.: Jan 16,20–23a
Odp.: 8a

Sobota 23. 5. – ferie

1. čt.: Sk 18,23–28
Ž 46,2–3.8–9.10
Ev.: Jan 16,23b–28
Odp.: 8a

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 17.5.	PO 18.5.	ÚT 19.5.	ST 20.5.	ČT 21.5.	PÁ 22.5.	SO 23.5.
Antifona	518	518	518	1722	632	642	642
Žalm	783	783	783	783	783	786	786

Ranní chvály:

Hymnus	518	518	518	1723	632	642	642
Antifony	611	935	950	965	633	998	1014
Žalmy	921	936	950	965	813	998	1014
Kr. čtení a zpěv	611	615	618	1724	633	644	649
Antifona k Zach. kantiku	611	615	618	1320	633	644	649
Prosby	612	615	619	1724	633	645	650
Záv. modlitba	612	1372	619	1320	634	645	651

Modlitba během dne:

Hymnus	519	519	519	519	634	643	643
Antifony	519	519	519	519	635	643	643
Žalmy	926	940	955	971	635	1004	1019
Krátké čtení	612	616	619	622	637	646	651
Záv. modlitba	612	616	619	622	634	645	651

Nešpory:

SO

Hymnus	517	517	517	517	628	628	641	641
Antifony	609	613	945	960	629	638	1009	652
Žalmy	916	930	945	960	629	638	1009	1025
Kr. čtení a zpěv	609	613	617	620	630	639	647	652
Ant. ke kant. P. M.	610	614	617	620	631	640	647	653
Prosby	610	614	617	621	631	640	648	653
Záv. modlitba	612	612	1372	619	634	634	645	655
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1238	1242	1260	1238

Představujeme vám...

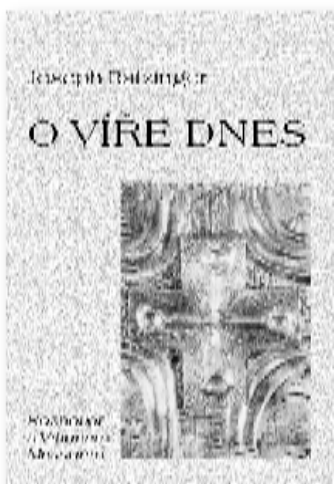
Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matica cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1

O VÍŘE DNES – rozhovor s Vittorioem Messorim

Joseph Ratzinger

Joseph kardinál Ratzinger, prefekt Kongregace pro nauku víry, osoba, která je čtenářům Světla dobře známá, poskytl během své dovolené v srpnu roku 1984 známému novináři a publicistovi Vittorio Messorimu mimořádné interview, které je zachyceno v knize nesoucí název *O víře dnes*.

Kardinálovy myšlenky byly písemně formulovány tak, jak byly vysloveny, se snahou o zachování smyslu verbálního projevu. Text celé knihy pak byl kardinálem Ratzingerem přehlédnut a schválen. Z toho vyplývá, že kniha objektivně přináší stanovisko kardinála Ratzingera k mnoha ožehavým otázkám současnosti.

Vydalo nakladatelství
Matica cyrilometodějská s. r. o.,
formát A5, 160 stran,
předběžná cena 59 Kč.

Paradoxně je to především právě to negativní, co se obrací v pozitivní. Mnozí katolíci učinili v těchto letech zkušenost exodu, zažili následky konformismu vůči ideologiím, vyzkoušeli si, co to znamená očekávat spásu, svobodu a naději od světa. Jak vypadá život bez Boha a svět bez víry, věděl člověk dosud pouze teoreticky. Nyní byl skutečností postaven tvář v tvář. Na této prázdnotě jsme mohli znovu poznat bohatství víry a její nezastupitelnost. To bylo pro mnohé tvrdým poučením, jakoby cestou ohněm, která jim otevřela novou hloubku víry...

Úryvek z knihy

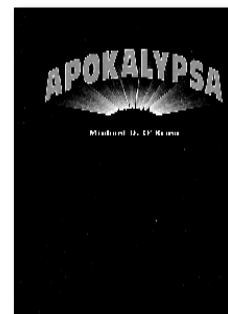
APOKALYPSA

Michael D. O'Brien

Michael O'Brien předkládá čtenářům vzrušující apokalyptický román, ve kterém líčí postavení římskokatolické církve ve společnosti na konci času. Zkoumá stav moderního světa a ukazuje silné i slabé stránky současné náboženské scény, když ústřední postavu celé knihy, karmelitánského kněze Eliáše Schäfera, posílá na tajnou misi v pověření Vatikánu. Eliáš čeká řada krizových situací a nástrah, které mohou ovlivnit konečný osud církve. Otec Eliáš je konvertita, původně židovského vyznání; přežil holocaust a po založení státu Izrael tam dosáhl velmi vlivného postavení. Už dvacet let však „byl pohřben v temnotě Karmelu“ na hoře proroka Eliáše, která se tyčí nad Haifou, když ho papež a kardinál státní sekretář povolali do Vatikánu a uložili mu velice delikátní úkol: proniknout do okruhu lidí velmi blízkých muži, o němž se domnívají, že je to Antikrist. V tomto nádherně vystavěném příběhu Eliáš cestuje Evropou a Středním východem, dostává se do styku s různými stupni světové moci, setkává se se světci i hříšníky, s prezidenty, soudci, mystiky, bojovnými katolickými žurnalisty, věrnými kněžími, i se spiknutím zrádců v samém středu Božího domu.

Co do obsahu se jedná o apokalypsu v původním významu tohoto slova, sepsanou však ve světle křesťanského zjevení. Je to příběh ukřižování nevěsty Kristovy. Nenabízí povrchní, zjednodušená řešení ani falešnou zbožnost. Nabízí kříž, je však zároveň svědectvím konečného vítězství světla.

Vydalo nakladatelství Triality spol. s r. o.,
váz., formát A4 zmenšený, 334 stran, cena 180 Kč

Piaceno prevodem
706 035

Novinové výtahné

Odesílatel:

Matica cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Maticy cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matica cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Maticy cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Nezámená to však, že udeřovateli schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: studia.maticecm.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrace: Maticy cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 dne 23. 8. 1993. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošt v Ostravě č. j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Protišedění redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.